

**„STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH
NÁM. 8. KVĚTNA 2, 789 22 ZÁBŘEH**

Školní vzdělávací program:

Podnikání

Obor vzdělání:

64-41-L/51 Podnikání

Ze dne 19. 6. 2025 pod číslem jednacím SŠSPS 1238/2025 s platností od 1. 9. 2025

Obsah

1	Úvodní údaje	4
1.1	Identifikační údaje o škole	4
1.2	Školní vzdělávací program	4
2	Profil absolventa ŠVP	5
2.1	Popis uplatnění absolventa v praxi	5
2.2	Výsledky vzdělání – kompetence absolventa	5
2.2.1	Odborné kompetence	5
2.2.2	Klíčové kompetence	6
2.3	Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1	Identifikační údaje	7
3.2	Podmínky pro přijetí ke studiu	7
3.2.1	Zdravotní způsobilost	7
3.2.2	Žáci se zdravotním postižením	7
3.3	Celkové pojetí vzdělávání	7
3.3.1	Charakteristika oboru	7
3.3.2	Obsah výuky	7
3.3.3	Výukové formy a metody	9
3.4	Organizace výuky	9
3.5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.6	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	10
3.7	Způsob hodnocení žáků	10
3.8	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu	11
3.9	Způsob ukončení vzdělávání	11
4	Učební plán	13
4.1	Identifikační údaje	13
4.2	Rozvržení vyučovacích předmětů	13
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	13
4.4	Využití týdnů ve školním roce	14
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	15
6	Učební osnova školního vzdělávacího programu	16
6.1	Český jazyk	16
6.1.1	Pojetí předmětu český jazyk	16
6.1.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	18
6.2	Literárně estetická výchova	22
6.2.1	Pojetí předmětu literárně estetická výchova	22
6.2.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	24
6.3	Anglický jazyk	27
6.3.1	Pojetí předmětu anglický jazyk	27
6.3.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	29
6.4	Základy společenských věd	34
6.4.1	Pojetí předmětu základy společenských věd	34
6.4.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	36
6.5	Dějepis	38
6.5.1	Pojetí předmětu dějepis	38
6.5.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	40
6.6	Matematika	41
6.6.1	Pojetí předmětu matematika	41
6.6.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	43
6.7	Tělesná výchova	46

6.7.1	Pojetí předmětu tělesná výchova	46
6.7.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	48
6.9	Informatika	50
6.9.1	Pojetí předmětu informatika	50
6.9.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	52
6.10	Ekologie	54
6.10.1	Pojetí předmětu ekologie	54
6.10.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	56
6.11	Ekonomika	58
6.11.1	Pojetí předmětu ekonomika	58
6.11.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	59
6.12	Právo	63
6.12.1	Pojetí předmětu právo	63
6.12.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	65
6.13	Management a marketing	67
6.13.1	Pojetí předmětu management a marketing	67
6.13.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	68
6.14	Účetnictví	70
6.14.1	Pojetí předmětu účetnictví	70
6.14.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	72
6.15	Písemná a elektronická komunikace	75
6.15.1	Pojetí předmětu PEKO	75
6.15.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	76
6.16	Psychologie	79
6.16.1	Pojetí předmětu Psychologie	79
6.16.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	81
6.17	Fiktivní firma	83
6.17.1	Pojetí předmětu fiktivní firma	83
6.17.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	85
6.18	Volitelný seminář z matematiky	86
6.18.1	Pojetí předmětu matematika	86
6.18.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	87
6.19	Volitelný seminář z anglického jazyka	92
6.19.1	Pojetí předmětu volitelný seminář z anglického jazyka	92
6.19.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	93
7	Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	96
7.1	Personální podmínky	96
7.2	Materiální podmínky	96
8	Spolupráce se sociálními partnery	96

1 Úvodní údaje

1.1 Identifikační údaje o škole

Název školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh
Sídlo školy:	789 22 Zábřeh, nám. 8. května 2
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Olomoucký kraj, IČO: 60609460
IČ školy:	00409014
IZO školy:	108014193
Ředitelka školy:	Mgr. Stanislava Kubíčková
E-mail:	podatelna@ssspzabreh.cz
Dálkový přístup:	www.ssspzabreh.cz
Telefon:	583 411 310

1.2 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program:	Podnikání
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání	dvouleté nástavbové denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2025

Zábřeh dne 19. 6. 2025

Č.j.: SŠSPS 1238/2025

Mgr. Stanislava Kubíčková
ředitelka školy

2 Profil absolventa ŠVP

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Podnikání
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	dvouleté nástavbové denní studium
Datum platnosti vzděl. programu:	od 1. září 2025

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent školy je středoškolsky vzdělaný pracovník se všeobecným i odborným vzděláním nutným pro výkon obchodně podnikatelských funkcí ve výrobních podnicích, ve službách, ve státní a veřejné správě, v cestovním ruchu a v dalších službách. Je připravován na provádění různorodých činností souvisejících s obchodně podnikatelskou praxí. Absolvent při nástupu do praxe je schopen rychlé orientace v oboru a je připraven vykonávat ekonomické, provozně - ekonomické, obchodní a administrativní činnosti na úrovni zaměstnance. Získané znalosti, dovednosti a návyky může také uplatnit při zřízení a vedení vlastní firmy. Absolvent se může ucházet rovněž o přijetí ke studiu na vysoké škole, a to především ekonomického a ekonomicko-správního zaměření.

2.2 Výsledky vzdělání – kompetence absolventa

Vzdělávání ve školním vzdělávacím programu směřuje v souladu s cíli středního vzdělávání k tomu, aby si žák vytvořil na úrovni odpovídající jeho schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence.

2.2.1 Odborné kompetence

Příprava žáka ve školním vzdělávacím programu Podnikání směřuje k tomu, že absolvent po dokončení

- **zajišťuje obchodní činnost podniku**, tzn. absolventi
 - se orientují v obchodně podnikatelských aktivitách tržních subjektů
 - provádějí a zajišťují nákup a prodej zboží a služeb
 - vyhotovují typické písemnosti v normalizované podobě
 - ovládají propagaci výrobku nebo služby
 - uplatňují poznatky psychologie prodeje
 - vhodným způsobem reprezentují firmu a spoluvytvářejí image firmy na veřejnosti
 - znají základní výrobní technologie a parametry výrobků nebo služeb a dovedou je prezentovat zákazníkovi
- **efektivně hospodaří s finančními prostředky**, tzn. absolventi
 - se orientují v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry
 - provádějí platební styk a zpracovávají doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem
 - sestavují kalkulace výrobku a služeb, znají principy tvorby cen
 - orientují se v daňovém systému, umí vypočítat daňovou povinnost
 - vypočítají a odvádějí zákonné odvody

- účtují pohledávky, závazky, náklady, výnosy
- provádějí účetní závěrku a uzávěrku
- **zajišťuje typické podnikové činnosti**, tzn. absolventi
 - zabezpečují hlavní činnosti s oběžným a s dlouhodobým majetkem
 - zajišťují zásobování
 - zpracovávají doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a s hlavní činností
 - dodržovali všechny právní předpisy související s ochranou osobních údajů
 - zjišťují potřebu investic, hodnotí investiční příležitosti

2.2.2 Klíčové kompetence

Příprava žáka ve školním vzdělávacím programu Podnikání vytváří předpoklady pro další rozvoj v pracovním, občanském i osobním životě. Absolvent

- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- zná význam a účel vykonávané práce, její finanční a případně i společenské ohodnocení
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy, zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný
- dbá na dodržování zákonů a pravidel chování, respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- dokáže zkoumat věrohodnost informací, nenechává se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi
- ovládá funkce různých digitálních zařízení, softwaru a sítí a orientuje se v možnostech jejich využití, uvědom si jejich příležitosti, omezení, účinky a rizika;

2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která je organizována dle platných předpisů. Dosažený stupeň vzdělání je střední vzdělání s maturitou a kvalifikační úroveň EQF 4. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Podnikání
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	dvouleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

3.2 Podmínky pro přijetí ke studiu

Předpokladem pro přijetí ke studiu je získání středního vzdělání s výučním listem. Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.2.1 Zdravotní způsobilost

Studijní obor v uvedeném rozsahu ani předpokládaný profil budoucího uplatnění absolventa nevyžadují stanovení zvláštních zdravotních požadavků.

3.2.2 Žáci se zdravotním postižením

V případě zdravotních omezení může ředitel školy uvolnit žáka částečně nebo úplně z vyučování na základě písemného doporučení praktického nebo odborného lékaře. Rozsah uvolnění vždy závisí na specifických požadavcích uvedeného oboru, rozsahu výuky nebo předpokládaného uplatnění.

3.3 Celkové pojetí vzdělávání

3.3.1 Charakteristika oboru

Obsah školního vzdělávacího programu Podnikání vychází z platného rámcového vzdělávacího programu. Struktura obsahu je vyjádřena učebním plánem. Zahrnuje všeobecně vzdělávací a odborné teoretické učivo. Rozpracovává výsledky vzdělávání v jednotlivých oblastech, klíčové a odborné kompetence. Propojuje vztahy mezi nimi a hledá jejich vzájemné spojitosti a návaznosti v mezipředmětových vazbách.

Dvouletý obor Podnikání je určen žákům, kteří chtějí samostatně podnikat, další budou připraveni vykonávat ekonomické, obchodní a administrativní činnosti v podniku. Po absolvování oboru se mohou žáci ucházet o další studium na vysokých školách nebo na vyšších odborných školách.

3.3.2 Obsah výuky

Vzdělávací program umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí, učivo obsahových okruhů je rozpracováno ve vyučovacích předmětech. Při výuce jednotlivých předmětů se uplatňují mezipředmětové vazby se souvisejícím učivem jiných vyučovacích předmětů. Cílem přípravy je, aby si žáci osvojili učivo ve vzájemných souvislostech. Důraz je kladen na rozvíjení klíčových kompetencí a na osvojování dovedností před získáváním vědomostí, které mají časově omezenou platnost.

Jazykové vzdělání má významnou socializační funkci, neboť v návaznosti na předcházející vzdělání rozvíjí komunikativní kompetence žáků v mateřském i cizím jazyce, učí je vstupovat do

vzájemných kontaktů s druhými lidmi, pomáhá jim uplatnit se ve společnosti, zprostředkovává jim potřebné informace a přibližuje žákům kulturní i jiné hodnoty. Jazykové vzdělávání napomáhá rozvoji kognitivních schopností žáků, přispívá i ke tříbení jazykového a estetického cítění a k celkové kultivaci osobnosti žáka. Důležitou součástí přípravy je i zvládnutí odborné terminologie v cizím jazyce a její odborné používání.

Společenskovední vzdělávání má multidisciplinární charakter, neboť jeho základ tvoří soubor poznatků z řady vědních disciplín. Základním cílem společenskovedního vzdělávání však není vybavit žáky množstvím poznatků, nýbrž sociální a osobnostní rozvoj žáků. Osvojené poznatky mají usnadnit žákům pochopit sama sebe i druhé lidi, naučit se žít v užším i širším společenství, chápat a vědomě akceptovat principy a normy demokratické společnosti a orientovat se ve společenských jevech.

Matematické vzdělávání rozvíjí a prohlubuje numerické dovednosti a návyky žáků, vybavuje je poznatky potřebnými pro studium daného oboru, pro úspěšnou profesionální činnost a usnadňuje pochopení technických a ekonomických jevů a souvislostí. Znalost a aplikace matematiky se významně podílí na formování intelektuálních schopností člověka, především rozvoji logického myšlení, vytváření prostorové představivosti, schopnosti abstraktního myšlení a vytváří prostor pro pochopení závislosti mezi reálnými veličinami. Matematika má průpravnou funkci, proto musí být matematické vzdělávání koordinováno se vzděláváním odborným a přírodovědným.

Přírodovědné vzdělávání obsahuje vybrané poznatky z biologie a ekologie. Žáci si osvojí nejdůležitější pojmy a zákonitosti nutné pro pochopení jevů a procesů v přírodě, odborné praxi a v každodenním životě. Zabývá se nebezpečím ohrožení přírody lidskou činností a oblastí péče o životní prostředí.

Rozvoj tělesné kultury je zaměřen na rozvoj návyků směřujících k péči o tělo a zdraví jako jednoho z předních požadavků moderní společnosti na každého jedince.

Odborný obsah studijního oboru vychází z toho, že rozvíjející se tržní ekonomika vede stále více lidí k samostatnému podnikání. Hlavní důraz se klade na osvojení vědomostí a dovedností ve všech podnikových činnostech. Cílem všech odborných předmětů je poskytovat žákům dostatečné znalosti o podnikání a naučit je tyto znalosti využívat v situacích, se kterými se budou jako podnikatelé a zaměstnanci setkávat.

Typickými činnostmi, kterými se absolventi studijního oboru podnikání budou zabývat, jsou manažerské a marketingové činnosti v podniku, činnosti spojené s nákupem, výrobou a prodejem nebo s poskytováním služeb, zabezpečováním finančního hospodaření podniku, jako je např. účetnictví, cenová tvorba, daňová agenda, dále činnosti spojené se získáváním a využíváním informací a jejich počítačovým zpracováním.

Nedílnou součástí odborného vzdělávání je i znalost zákonů a právních předpisů potřebných pro podnikatelskou činnost včetně předpisů týkajících se BOZP a hygieny práce a dodržování všech právních předpisů souvisejících s ochranou osobních údajů. Kromě odborných znalostí je jedním z činitelů podnikatelské úspěšnosti také dovednost jednat s lidmi, tzn. kultivovaně, v souladu s etickými, společenskými a jazykovými normami řešit různé pracovní situace a motivovat spolupracovníky a zákazníky v souladu se svými záměry.

Informatické vzdělávání vede k získávání dovedností nezbytných k ovládnutí typického programového vybavení, zejména pro vyhledávání a zpracování informací a při komunikaci.

Nedílnou součástí výuky je i **realizace průřezových témat** člověk v demokratické společnosti, člověk a životní prostředí, člověk a svět práce a informační a komunikační technologie.

Téma Člověk v demokratické společnosti je řešeno převážně v předmětech základy společenských věd, dějepis, literárně estetická výchova zaměřených na důslednou kultivaci chování a jednání žáků ve smyslu obvyklé lidské slušnosti, tolerance a solidarity, na pochopení politických a občanských jevů v současné společnosti a poučení z jejího vývoje ve 20. století. Kladný přístup žáka k životu, k ostatním lidem, ke kulturním, historickým a jiným hodnotám, které lidé vytvořili a vytvářejí, k vzájemnému respektu a spolupráci bude vytvářen i v ostatních vyučovacích předmětech, v nichž lze reagovat na problémy a potřeby starších žáků nástavbového studia.

Téma Člověk a životní prostředí je řešeno komplexně v samostatném vyučovacím předmětu ekologie a dále rozptýleně v logických souvislostech v jednotlivých vyučovacích předmětech (ekonomika, literatura...), které umožňují integraci a doplnění poznatků o ekologii, životním prostředí a udržitelném rozvoji v občanském životě i v podnikání.

Téma Člověk a digitální svět je nejen průřezovým tématem, ale pro nástavbový obor podnikání i klíčovou kompetencí. Téma je realizováno v samostatném předmětu písemná a elektronická komunikace, ale také téměř ve všech předmětech. Užívání počítače a vyhledávání informací je považováno za základ gramotnosti v tomto oboru vzdělání. Žáci mají ke studiu k dispozici počítačové učebny, počítače a dataprojektory v dalších učebnách a možnost připojení vlastních digitálních prostředků do veřejné sítě.

3.3.3 Výukové formy a metody

Metody a formy vzdělávání jsou rozpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí, vyhodnocuje a modifikuje se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Vyučující kladou důraz na to, aby žáci dosahovali maximálních výsledků s ohledem na své možnosti. Cílem je vytvářet a rozvíjet profesní schopnosti a vlastnosti žáků, včetně schopnosti jednat se spolupracovníky a zákazníky, estetické cítění a vztah k životnímu prostředí.

Výukové strategie jsou orientovány na autodidaktické metody, které vedou žáky k samostatnému učení a práci. Jde zejména o problémové učení a týmovou práci. Dále jsou to dialogické slovní metody, reprodukční metody, metody činnostně zaměřeného vyučování – např. praktické práce žáků, především aplikačního a heuristického typu (tzn. žák poznává a tvoří si názor na základě vlastního pozorování a objevování).

Výukové metody, byť sebelepší, by však neměly šanci na úspěch bez vnitřní potřeby žáků vykonávat konkrétní činnost. Velký důraz je proto kladen na motivační činitele – zařazování her, soutěží, simulačních a situačních metod – např. řešení konfliktů, veřejné prezentace žáků apod.

V případě vyhlášení mimořádných opatření bude zařazena distanční výuka, a to synchronní i asynchronní. K tomu budou využity digitální softwarové prostředky jako např. Classroom, Meet apod.

3.4 Organizace výuky

Výuka je organizována jako dvouleté denní studium pro absolventy tříletých oborů střední školy s výučním listem. Příprava žáků je ukončena maturitní zkouškou podle příslušných právních předpisů a poskytuje úplné střední odborné vzdělání.

Výuka probíhá v budově školy na nám. 8. května 2, která je vybavená moderní jazykovou učebnou a třídami vybavenými dataprojektory a počítači s možností připojení k internetu. Pro zdokonalování výuky a při dalších činnostech v rámci výuky nebo v rámci trávení volného času mohou žáci využívat dvě počítačové učebny s možností připojení k internetu nebo odbornou knihovnu. Každý žák během studia absolvuje individuálně dvoutýdenní odbornou praxi v podnicích, úřadech nebo u živnostníků zaměřenou na agendu s související s podnikáním.

3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle školního vzdělávacího programu **Podnikání** se mohou vzdělávat i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd a vzdělávají se podle plánů pedagogické podpory (PLPP) u podpůrných opatření 1. stupně nebo individuálních vzdělávacích plánů (IVP) u podpůrných opatření vyšších stupňů.

Tato oblast spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena.

Škola vypracuje konkrétním žákům na základě vlastního zjištění nebo podle doporučení ŠPZ PLPP nebo IVP, pokud o to žák nebo jeho zákonný zástupce požádá. V PLPP nebo IVP popíše způsob jejich realizace a vyhodnocování. Zároveň bude spolupracovat s odbornými lékaři, případně s dalšími odborníky a institucemi. Při tvorbě a realizaci podpůrných opatření se škola řídí platnou školskou legislativou.

Velký důraz je kladen na spolupráci se zaměstnavateli při zajišťování odborné praxe a při seznamování se specifiky vzdělání těchto žáků a přístupu k nim, což by mělo napomoci při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů.

Cíl vzdělávání těchto žáků zůstává zachován, rozsah učiva může být přizpůsoben s ohledem na druh vzdělávacích potřeb, druh postižení žáka a druh podpůrných opatření. Žákovi mohou být podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ poskytnuty kompenzační pomůcky, upravena délka vyučovací hodiny, upraveny materiální a organizační podmínky a podle doporučení ŠPZ škola může poskytnout pedagogickou intervenci nebo asistenta pedagoga nebo upravit podmínky přijímání a ukončování vzdělávání.

Pro každého žáka jsou zvoleny vhodné metody vzdělávání a speciální formy ověřování osvojeného učiva. Škola může prodloužit žákovi studium až o dva roky. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.

U žáků se SVP je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Kontrolní práce píší tito žáci po předchozí přípravě.

Všichni vyučující jsou v potřebném rozsahu informováni o žácích se SVP, které učí. Třídní učitelé jsou podrobněji informováni o potřebách žáků se SVP ve svých třídách. Velmi důležitá je i práce s ostatními žáky a jejich seznámení s problematikou týkající se spolužáků s určitým postižením či znevýhodněním. Škola věnuje pozornost jejich začleňování do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě.

Velká pozornost je rovněž věnována podpoře žáků se sociálním znevýhodněním. Tyto žáky je nutné podchytit a individuálně s nimi pracovat, aby překlenuly nepříznivé období v sociálním zázemí. Těmto žákům je možno nabídnout ubytování ve školním domově mládeže, poskytovat nejnutnější učební pomůcky, případně ve spolupráci s nadačním fondem školy poskytnout i finanční výpomoc.

3.6 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola spolu se ŠPZ vyhledává žáky, u nichž se projevuje vyhraněný typ nadání v určité oblasti (především profesní, ale i pohybové a umělecké) a vytváří podmínky pro rozvoj nadání těchto žáků.

Oblast péče o žáky nadané a mimořádně nadané spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena. Škola stanoví pravidla postupu, tvorby, realizace a vyhodnocování jednotlivých PLPP a IVP.

Učitelé vyhledávají v průběhu vzdělávání žáky nadané a žáky mimořádně nadané, věnují jim svůj čas a podporu pro jejich rozvoj. Žáci mají možnost využívat veškeré aktivity, které škola nabízí. Jsou to zájmové kroužky, soutěže, olympiády, kulturní a sportovní akce. Pro mimořádně nadané žáky může škola vytvořit individuální studijní plán, aby rozvoj žáků byl co nejintenzivnější a umožňoval ve výjimečných případech i zkrácení studia.

Žáci se mohou vzdělávat formou stáží na jiné škole nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat se do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.7 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy, který je přílohou platného školního řádu a obsahuje jak zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáka, tak zásady pedagogického taktu při hodnocení. Systémy průběžného hodnocení, frekvence zkoušení a podklady pro klasifikaci žáka si stanovují učitelé v předmětových komisích a žák je s těmito podmínkami seznámen na začátku školního roku.

Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce, jejich schopnosti kvalitní diskuse nad problémem, schopnosti navrhnout různé varianty řešení daného problému (především při uplatňování výukové metody problémového výkladu). Dalším důležitým kritériem je dostatečná frekvence a různorodost ústního i písemného zkoušení i s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí (komunikativní kompetence).

Klíčové kompetence se hodnotí při teoretickém vyučování verbálním a písemným zkoušením v rámci klasifikace žáka.

Ústní zkoušení je prováděno individuálně, tzv. před tabulí, nebo frontálně kladením otázek s možností doplňování či zpřesňování odpovědi jinými žáky.

Písemné zkoušení je aplikováno formou krátkých písemných prací diagnostikujících znalosti jednoho, např. naposledy vyučovaného tématu (tzv. pětiminutovek), tak i formou delších písemných prací zahrnujících více témat delšího časového období výuky. Současně je písemné zkoušení vhodně doplňováno i písemnými testy vyhodnocovanými bodovými systémy (vazba na způsob provádění maturitní zkoušky, která testy obsahuje).

Vyučující se maximálně snaží při hodnocení žáků zdůrazňovat výchovnou funkci hodnocení, vést žáky k sebehodnocení a učit je přijímat zpětnou vazbu v rámci kolektivního hodnocení.

Rodiče jsou informováni o výsledcích studia žáků dvakrát ročně na třídních schůzkách a průběžně na webových stránkách školy.

Součástí hodnocení žáků jsou i hodnocení chování a vystupování žáků, prezentování školy, zapojení do odborných školních nebo oblastních soutěží, výsledky skupinových projektů apod.

Vzdělává-li se žák podle individuálního studijního plánu, koná v každém klasifikačním období z povinného předmětu nejméně dvě zkoušky. Jako součást zkoušky podle individuálního plánu může být vyžadováno zpracování a odevzdání písemného úkolu.

Konkrétní hodnocení jednotlivými klasifikačními stupni se řídí kritérii uvedenými v příloze.

3.8 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu

Neoddělitelnou součástí teoretického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Vychází z platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů EU pro danou oblast.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik, žáci jsou s nimi podrobně seznámeni.

Ve škole je zpracována metodická osnova vstupního školení bezpečnosti práce a požární ochrany pro žáky, se kterou jsou seznamováni a prokazatelně poučeni vždy při úvodních hodinách jednotlivých předmětů.

V prostorách určených pro vyučování žáků jsou vytvořeny podmínky k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany podle platných předpisů.

3.9 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou. Maturitní zkouška se skládá ze společné části a z profilové části. Aby žák uspěl u maturity, musí úspěšně složit povinné zkoušky obou těchto částí. Obsah, časový rozsah, složení zkušební komise a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Profilová část maturitní zkoušky vychází z profilu absolventa a skládá se ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z ústní zkoušky z ekonomiky, účetnictví a obhajoby maturitní práce před maturitní komisí.

Ředitelka školy vyhláší každoročně podle možností školy a zájmu žáků další nepovinné maturitní zkoušky. Žáci se mohou přihlásit k nepovinné zkoušce z řízení podniku (vychází z předmětů právo, marketing a management, fiktivní firma), ze základů společenských věd (vychází z předmětů základy společenských věd, dějepis a psychologie) a z informatiky.

Stupeň vzdělání, který absolvent dosahuje je střední vzdělání s maturitou a kvalifikační úroveň EQF 4. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

4 Učební plán

4.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Podnikání
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	dvouleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

4.2 Rozvržení vyučovacích předmětů

	1.ročník	2.ročník	celkem za týden	celkem za studium
Český jazyk	2	3	5	160
Literárně estetická výchova	2	3	5	160
Anglický jazyk	5	4	9	288
Základy společenských věd		1	1	32
Dějepis	1		1	32
Matematika	5	3	8	256
Tělesná výchova	2	2	4	128
Informatika		1	1	32
Ekologie	1		1	32
Ekonomika	3	2	5	160
Právo	1	2	3	96
Management a marketing	2	1	3	96
Účetnictví	3	3	6	192
Písemná a elektronická komunikace	2	2	4	128
Psychologie	1		1	32
Fiktivní firma (učební praxe)	2	2	4	128
Volitelný seminář		3	3	96
Celkem	32	32	64	2048

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. Do učebního plánu školního vzdělávacího programu se zařazují vyučovací předměty, které se vytvářejí na základě vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů stanovených v rámcovém rozvržení obsahu vzdělávání. Stanovené vzdělávací oblasti a obsahové okruhy a jejich minimální počty vyučovacích hodin jsou závazné, jejich dodržení v ŠVP je prokazatelné.

2. Škola zařadí do ŠVP dvě volitelné vzdělávací oblasti. Z přírodovědného vzdělávání je zařazena ekologie. A ze společenských věd to jsou základy společenských věd a dějepis. Volitelné vzdělávací oblasti slouží k prohloubení všeobecného vzdělání podle potřeb oboru a k zajištění přípravy žáků na společnou část maturitní zkoušky.

3. Disponibilní hodiny jsou určeny pro vytváření profilace ŠVP, realizaci průřezových témat, posílení hodinové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů, pro podporu zájmové orientace žáků.

4. Minimální počet týdenních vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání je 64.

5. Pro úspěšnou realizaci vzdělávání je nutné vytvářet podmínky pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností formou cvičení (v laboratořích, odborných učebnách apod.), učební a odborné praxe. Na cvičení, učební nebo odbornou praxi lze žáky dělit na skupiny, zejména z důvodů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygienických požadavků podle platných právních předpisů. Obsah praktických činností se odvíjí od vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů RVP ekonomika a právo, účetnictví a daně a písemná a ústní komunikace. Lze také dělit na skupiny hodiny českého jazyka, cizího jazyka a matematiky.

6. Do ŠVP je zařazena odborná praxe v minimálním rozsahu 2 týdny za celou dobu vzdělávání. Odborná praxe se organizuje v souladu s platnými právními předpisy. Organizačně je začleněna do předmětu fiktivní firma.

7. Učební praxe v rozsahu 4 týdenní vyučovací hodiny za celou dobu vzdělávání je organizována v předmětu fiktivní firma.

8. V ŠVP je v každém ročníku zařazena v denní formě vzdělávání tělesná výchova v rozsahu 2 hodiny týdně. Sportovně turistický a lyžařský kurz je organizován, pokud to dovolí organizační možnosti školy a finanční situace rodičů žáků.

9. V předmětu volitelný seminář může být nabízen jeden až tři předměty podle zájmu žáků a možnostech školy. Počet a skladbu předmětů určí ředitelka školy před koncem 1. ročníku s ohledem na přípravu k maturitní zkoušce. Nabízeny budou především předměty matematika a anglický jazyk.

10. Škola vytváří podmínky pro zkvalitňování jazykových znalostí žáka a pro výuku cizích jazyků. V daném oboru bude nabízen především anglický jazyk.

4.4 Využití týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník
Výuka	32	32
Sportovně turistický kurz	1	
Lyžařský kurz		1
Maturitní zkoušky		2
Odborná praxe, exkurze, OČZMU	3	1
Časová rezerva, opakování učiva	4	4
Celkem	40	40

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP			ŠVP - denní		
Vzdělávací okruh	Min. počet týdenních vyuč.hodin	Min. počet celkovýc h vyuč.hodin	Název předmětu	Počet týdenních vyuč.hodin	Počet celkovýc h vyuč.hodin
Český jazyk	3	96	Český jazyk	3	96
Cizí jazyky	6	192	Anglický jazyk	6	192
Matematické vzdělávání	6	192	Matematika	6	192
Estetické vzdělávání	3	96	Literárně estetická výchova	3	96
Vzdělávání pro zdraví	4	128	Tělesná výchova	4	128
Informatické vzdělávání	1	32	Informatika	1	32
Ekonomika a právo	10	320	Ekonomika	5	160
			Managament a marketing	1	32
			Fiktivní firma (učební praxe)	2	64
			Právo	2	64
Účetnictví a daně	8	256	Účetnictví	6	192
			Fiktivní firma (učební praxe)	2	64
Písemná a ústní komunikace	5	160	Písemná a elektronická komunikace	4	128
			Psychologie	1	32
Volitelné vzdělávací oblasti	Hodiny z disponibilních				0
Společenskovední vzdělávání			Základy společenských věd	1	32
			Dějepis	1	32
Přírodovědné vzdělávání			Ekologie	1	32
Disponibilní hodiny	18	576	Český jazyk	2	64
			Literárně estetická výchova	2	64
			Matematika	2	64
			Právo	1	32
			Anglický jazyk	3	96
			Management a marketing	2	64
			Volitelný seminář (M, AJ)	3	96
Celkem	64	2048		64	2048

6 Učební osnova školního vzdělávacího programu

6.1 Český jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	160 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.1.1 Pojetí předmětu český jazyk

6.1.1.1 Obecné cíle předmětu

Český jazyk vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji duševního života. Rozvíjí komunikační kompetenci žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Prohlubuje a rozvíjí jazykové znalosti žáků a jejich vyjadřovací schopnosti a dovednosti, zejména při praktickém užívání. Učí žáky vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině prostě sdělovací a prakticky odborné, formulovat a obhajovat své názory a vytváří dobrý jazykový základ pro další vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích.

6.1.1.2 Charakteristika učiva

Učivo navazuje na předchozí výuku ve tříletých učebních oborech. Skládá se z komunikační a slohové výchovy, práce s textem a získávání informací a zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností. Tyto složky se navzájem podporují a doplňují, učí užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Učivo klade důraz na rozvíjení čtenářské gramotnosti a kvalitní zvládnutí základních frekventovaných jevů v aktivním používání, sjednocuje jazykový a stylistický výcvik s důrazem na praktická cvičení. Učí žáky racionálním studijním metodám, práci s jazykovými i jinými příručkami, směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka, pracovat s odborným textem a informacemi. Směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace.

Komunikační výchova rozvíjí principy rétoriky, verbální a nonverbální komunikace a upevní kompetence praktickým nácvikem nejčastějších situací.

6.1.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu český jazyk se usiluje zejména o výchovu žáků ke kultivovanému jazykovému projevu, ale rozvíjí se i vlastenectví, humanita a demokratické občanské ctnosti. Žáci jsou vedeni k pečlivosti, vytrvalosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

6.1.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Součástí výuky bude užití digitálních technologií jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání.

K výuce budou užity především odborné učebnice dle nabídky vydavatelů dále pracovní listy a texty, které si vyučující nebo sami žáci připraví. Poznatky a úkoly si žáci budou zaznamenávat do sešitů.

Výuku rozvíjí i návštěvy výstav, filmových a divadelních představení a poslechy textů.

Ve vyučování budou používány formy hromadné frontální výuky, skupinové výuky, individuální výuky, exkurze a návštěvy kulturních akcí.

Používanými metodami ve výuce budou výklad, popis, práce s textem, dialogické metody (řízený rozhovor, skupinová diskuze), názorně demonstrační, problémové metody, situační a inscenační metody a didaktické hry.

6.1.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen z pohledu správného řešení zadaných úkolů v písemné podobě (například pravopisná a slohová cvičení, testy, doplňovací cvičení, tvůrčí psaní, tvorba prezentací, plakátů, atd.) a z pohledu správného a originálního řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích, komunikačních hrách a ústním zkoušení. Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce.

Významným aspektem hodnocení je také uplatňování sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

6.1.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Český jazyk rozvíjí kompetence následujícím způsobem.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** - žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů, řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů se učí pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce, hodnotí některé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě. Jazykové vědomosti dokáže využívat v praktickém životě.
- **Komunikativní kompetence** – žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dokážou se vhodně prezentovat při oficiálním jednání, umí zpracovávat věcně, správně a srozumitelně přiměřené texty, jazyk užívají srozumitelně a souvisle. Žáci chápou význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění. Formulují a obhajují své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – žáci se učí efektivitě, dokážou přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují v týmu, uznávají autoritu nadřízených. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci navštěvují kulturní akce, knihovny, archivy, sledují kulturní situaci, nacházejí v uměleckých dílech životní příklad a poučení. Chápou jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.
- **Digitální kompetence** – vedeme žáky k základnímu používání textových editorů pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy; podporujeme žáky v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich základní zpracování (např. hledání informací na internetu pro potřeby výuky); při práci s elektronickými texty rozvíjíme základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu; vedeme žáky k uvědomění si důležitosti respektování autorských práv a k dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům učiva. Všechna tři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci znají zásady správného jednání s lidmi, dokážou se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žáci jsou vedeni k využívání digitálních platforem pro zpracování informací a k rozvoji schopnosti hledat relevantní informace online. Výuka zahrnuje i etické aspekty digitální komunikace, včetně správného používání jazyka v elektronické komunikaci a ochrany osobních údajů.

6.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Průběžně ve všech tematických celcích

Výsledky vzdělávání
Žák
- ovládá pravidla českého pravopisu
- v písemném i ústním projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska
- vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně
- pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka

1. ročník

2 hodiny týdně

64 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák	- národní jazyk a jeho útvary
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy	- Čj – jazyk mateřský
- ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	- spisovný a nespisovný jazyk
- vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny	- dialekt
- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	- vývoj jazyka
- odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	- slovanské jazyky
- provede slovnědruhovou a morfologickou analýzu slovního tvaru	- evropské jazyky
- pochopí význam pojmenování	- slovní druhy
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	- tvoření slov
- provede syntaktickou analýzu věty	- identifikace v daném kontextu morfologicky chybného tvaru
	- vhodnost pojmenování v daném kontextu
	- přiřazení synonym, antonym k danému pojmenování
	- rozeznání obrazného a neobrazného pojmenování
	- ovládá rozbor věty na větné členy

- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	- slohové postupy
- ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi	- řečnický styl - komunikační situace - komunikační strategie
- vytvoří text podle zadaných kritérií; - orientuje se v komunikační situaci vymezené zadáním písemné práce - zvolí formu písemného projevu adekvátní účelu textu - využije znalostí základních funkčních stylů, slohových postupů a útvarů - využije informace z různých druhů textů - použije jazykové prostředky odpovídající komunikační situaci	- vytvoření myšlenkově uceleného, strukturovaného a koherentního textu - vypravování - popis děje - charakteristika - umělecký popis - popis pracovní činnosti
- využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní	- vyjadřování přímé, formální a neformální - vyjadřování zprostředkované médii - monolog a dialog - projevy připravené a nepřipravené
- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky	- internet, denní tisk, časopisy, literatura - techniky a druhy čtení (studijní čtení) - orientace v textu, rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu
- používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů	- druhy a žánry textu
- rozumí obsahu textu i jeho částí - oddělí informace podstatné od nepodstatných	- získání a zpracování informací z textu - zpětná reprodukce textu - jeho transformace do jiné podoby
- prokáže porozumění celému textu i jeho částem	- nalezení požadované informace v textu - vystižení hlavní myšlenky - oddělení podstatných informací od nepodstatných - odhadnutí autorské strategie - rozlišení komunikačních funkcí v textu - rozeznání domněnky a různé míry pravděpodobnosti od faktického konstatování - rozeznání autora (vypravěče) - postavy, vztahy mezi nimi - identifikace prvků manipulace, podbízivosti, laciného efektu apod. - identifikace různých možných způsobů čtení a interpretace textu

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák	
- používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	- obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k oboru Podnikání - terminologie
- orientuje se ve výstavbě textu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - provede syntaktickou analýzu věty a souvětí	- rozbor souvětí - posouzení jazykové a stylové vhodnosti syntaktické výstavby textu a jeho částí - nalezení nedostatků a chyb ve výstavbě věty/souvětí, vybrání nejvhodnější opravy
- předvede krátký projev	- vyprávění - popis osoby - úvaha - druhy řečnických projevů – přípitek, blahopřání
- vytvoří text podle zadaných kritérií; - orientuje se v komunikační situaci vymezené zadáním písemné práce - zvolí formu písemného projevu adekvátní účelu textu - využije znalostí základních funkčních stylů, slohových postupů a útvarů - využije informace z různých druhů textů - použije jazykové prostředky odpovídající komunikační situaci	- vytvoření myšlenkově uceleného, strukturovaného a koherentního textu - popis - novinový článek - recenze - reportáž - fejeton
- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	Funkční styly - styl prostě sdělovací - styl odborný - styl administrativní - styl esejistický styl publicistický - styl řečnický - styl umělecký
- má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	- rozeznání oficiálního tisku od bulváru - systematizace časopisů
- má přehled o knihovnách a jejich službách - zaznamenává bibliografické údaje	- městské knihovny - vědecké knihovny - archivy
- pořizuje z odborného textu výpisky a výtah - dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	- anotace, konspekt, osnova - resumé
- porovná texty - rozpozná v jednom textu využití jiného textu	- porovnání informací z více textů - využití informací získaných v odborném textu k práci s jinými druhy textu - rozlišení předmluvy, doslovu, nadpisu, poznámky od vlastního textu
- uvědomuje si interdisciplinární souvislosti a orientuje se v nich	- využití poznatků z jiných disciplín při práci s různými druhy textu
- analyzuje výstavbu výpovědi a textu	- posouzení textové návaznosti a aktuálního členění výpovědi

	- posouzení celkové výstavby textu - identifikace případných nedostatků - rozpoznání útvarových a funkčních prostředků užitých v textu (obecná čeština, dialekty, knižní, archaické a expresivní jazykové prostředky) - doplnění podle smyslu vynechané části textu - odhadnutí pokračování textu - doplnění předcházející části - odhadnutí názvu textu - uspořádání textu v souladu s textovou návazností
Komplexní jazykové rozbory textů	- komplexní příprava na didaktické testy Cermat

6.2 Literárně estetická výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	160 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.2.1 Pojetí předmětu literárně estetická výchova

6.2.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, přispívat k jejich tvorbě a ochraně, ke kultivaci člověka, učit orientovat se v literárním díle a zaujímat k němu vlastní postoje a přispívat k formování etického a občanského profilu žáka. Předmět rozvíjí komunikační schopnosti žáka a ovlivňuje hodnotové orientace a postoje nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale v širší oblasti společenské a mezilidské. Učí žáky získávat přehled o kulturním dění a vysvětluje žákům vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

6.2.1.2 Charakteristika učiva

Učivo navazuje na poznatky, které žáci získali výukou ve tříletých učebních oborech.

V předmětu se prohlubuje znalosti mateřského jazyka, kultivuje jeho projev a chování v určitých společenských situacích, seznámí žáky s kulturními institucemi ČR a regionu, přesvědčí žáky o kulturních hodnotách a seznámí je s některými základními uměleckými díly. K tomuto přispívá i jazykové vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Těžiště literární výuky tvoří četba, rozbor a interpretace konkrétních děl doplněných poznámkami potřebnými pro pochopení uměleckého díla, žáci pochopí přínos díla pro tehdejší i dnešní dobu.

	Tematický celek
1.	Literatura a ostatní druhy umění
2.	Kultura
3.	Práce s literárním textem

6.2.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby se žáci učili orientovat v uměleckém a literárním díle a zaujímat k němu vlastní postoje, vede je k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Přispívá k formování etického a občanského profilu žáka. Práce s uměleckým textem je zaměřena na výchovu k vědomému čtenářství, žák je vychováván k vytváření si vlastní knihovny. Vytvořený systém pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

6.2.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Při práci s texty budou vytvořeny rozmanité komunikační situace, v nichž proběhne dialog žáků s učitelem i mezi žáky navzájem. Součástí výuky bude užití digitální techniky jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání - například pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů a k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.

Výuku rozvíjí i návštěvy filmových a divadelních představení, výstav a ukázky poslechů textů a obrazový materiál. K výuce budou používány čítanky a pracovní listy, které učitel připraví, žáci si

budou poznámky zapisovat do sešitů nebo do pracovních listů. Pravidelně se bude využívat sledování kulturního dění v regionu a ČR.

6.2.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen z několika pohledů: vlastní tvůrčí činnost, znalosti ověřené přezkoušením, přístup k řešení problémů, reakce na problémy.

Žák je hodnocen za esteticky tvořivé aktivity (tvorba vlastního produktu, dokončení příběhu, logické uspořádání neuspořádaného textu aj.)

Během pololetí jsou průběžně zařazovány různé druhy kontrolních činností (testy, ústní zkoušení).

6.2.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce literárně estetické výchovy jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí. Dokáže správně formulovat a vyjadřovat své myšlenky.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, při řešení úkolů spolupracuje, předmět napomáhá předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě. Přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí.
- **Komunikativní kompetence** – žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dokážou se vhodně prezentovat při oficiálním jednání, umí zpracovávat věcně, správně a srozumitelně přiměřené texty, získává přehled o kulturním dění.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, žáci dokážou přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují v týmu, uznávají autoritu nadřízených.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, navštěvuje kulturní akce, knihovny, archivy, sleduje kulturní situaci; nachází v uměleckých dílech životní příklad a poučení. Podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytváří si k nim pozitivní vztah.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.
- **Digitální kompetence** – žák rozvíjí při práci s elektronickými texty základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu; žák si uvědomí důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií. Učíme žáky používat digitální nástroje pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů a k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu literárně estetická výchova prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci mají základy estetického cítění, dokážou se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Učíme žáky, jak používat digitální média k jednoduché literární tvorbě a jak při hodnocení výsledků této tvorby aplikovat základní estetická kritéria.

6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodina týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - nejstarší orientální literatury – Mezopotámie, Egypt, Čína, Syropalestina - antická literatura – řecká a římská - nejstarší literatura na našem území - staroslověnská a latinská literatura - literatura 13. a 14. století - husitská literatura - renesance a humanismus - barokní literatura - klasicistní literatura - národní obrození - romantismus v české a světové literatuře - realismus v české a světové literatuře - světová literatura na přelomu 19. a 20. století (prokletí básníci ve francouzské literatuře, volný verš – W. Whitman) - současná literatura
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Vybrané stati k jednotlivým obdobím s přihlédnutím k výběru žáků a školnímu seznamu maturitní četby
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - využije vědomosti získané přečtením díla, z něhož pochází umělecký text - orientačně zařadí text do literárně historického kontextu - své výpovědi formuluje v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury	Četba a interpretace literárního textu - charakteristika uměleckého textu - četba ukázek uměleckého textu
- text interpretuje a debatuje o něm	Tvořivé činnosti
- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	Literární druhy a žánry - Epika (epos, román, legenda, kronika, povídka, novela, pověst, báje, bajka) - Lyrika (píseň, elegie, epitaf, pásma, sonet, villonská balada) - Lyrickoepické žánry (balada, romance, poema) - Drama (tragédie, komedie, tragikomedie, fraška, muzikál)
- porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území;	Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu

- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	- společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - ochrana a využívání kulturních hodnot a kulturního dědictví - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech

2. ročník

3 hodiny týdně

96 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - česká literatura od přelomu 19. a 20. stol. do konce 1. svět. války - světová literatura v období předválečném, válečném, meziválečném - česká literatura od konce 1. svět. války do konce 2. svět. - světová literatura 2. pol. 20. století - česká literatura 2. pol. 20. stol. - světová literatura 21. století - česká literatura 21. století
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Vybrané stati k jednotlivým obdobím s přihlédnutím k výběru žáků a školnímu seznamu maturitní četby
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - využije vědomosti získané přečtením díla, z něhož pochází umělecký text - orientačně zařadí text do literární historického kontextu - své výpovědi formuluje v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury	Četba a interpretace literárního textu - charakteristika uměleckého textu - četba ukázek uměleckého textu
- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Literární teorie - Poezie – verš, metrum, rytmus, rým – sdružený, střídavý, obkročný, postupný tirádový - Próza – viz. Literární druhy a žánry Prostředky výstavby literárního díla - Jazykové –tropy a figury (metafora, metonymie, personifikace, oxymóron, přirovnání, synekdocha, eufemismus, aliterace aj)

	- Tematická výstavba - titul, motiv, téma, kompozice, struktura díla, hlavní idea díla - Kompoziční výstavba – strukturní výstavba (čas, prostor, kontrast, napětí gradace, pointa...)
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - sleduje současnou tvorbu - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	Aktuální divadelní představení, muzikály, koncerty, filmová představení

6.3 Anglický jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	256 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.3.1 Pojetí předmětu anglický jazyk

6.3.1.1 Obecné cíle předmětu

Obsah předmětu cizí jazyk vychází ze vzdělávací oblasti rámcového vzdělávacího programu vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

Žáci si osvojí úroveň komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni vědomostí stupně B1/B2 podle Společného evropského referenčního rámce. Po jeho absolvování žák dovede komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, zná a umí v komunikaci vhodně uplatnit vybraná sociokulturní specifika daných zemí, má dostatečnou odbornou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie ze svého studijního oboru.

6.3.1.2 Charakteristika učiva

Výuka úzce souvisí s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako český jazyk, zeměpis, dějepis, přírodopis, souvisí s tématy hotelnictví, turismus.

Při výběru učiva vycházíme z běžných témat, se kterými se žák pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině, ve společnosti a životě kolem nás. Tato témata jsou doplněna o témata ze studijního oboru hotelnictví a turismus a témata, týkající se zemí dané jazykové oblasti a života v nich.

Pořadí jednotlivých témat a jejich zařazení do ročníků se řídí zvolenou učebnicí.

6.3.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu anglický jazyk usilujeme zejména o výchovu žáků ke kulturnímu projevu, ale rozvíjí se i vlastenectví a humanita. Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, pečlivosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti a vytváření mezilidských vztahů.

6.3.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se uplatňují hlavně dvě základní metody a to komunikativní a gramaticko-překladová. Vychází se z textů, na kterých si žáci osvojí a procvičí jazykové prostředky, dále následuje výuka čtení a práce s textem, poslech a výuka interaktivních vědomostí.

V hodinách žáci pracují samostatně, svým tempem na vypracování některých, hlavně gramatických úkolů, ve dvojicích na přípravě a procvičení rozhovorů a ve skupinkách na volné diskusi a práci na projektech. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy.

V průběhu vyučování žáci pracují s učebnicí z nakladatelství Oxford.

6.3.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci se učí sebekontroly a sebehodnocení. Při celkovém hodnocení žáků je kladen důraz na dovednosti komunikovat – poslouchat a rozumět hovoru, reagovat na otázky a odpovídat na ně. Tyto kompetence se hodnotí na základě dialogu s učitelem nebo se hodnotí schopnost žáků reagovat v různých situacích ve dvojicích. V písemných testech na konci každého tématu se hodnotí jazykové

prostředky, poslech, čtení a psaní. V rámci přípravy k maturitní zkoušce žáci píší strukturované písemné práce k jednotlivým tématům.

6.3.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Anglický jazyk rozvíjí kompetence následujícím způsobem.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** - žáci jsou nenásilnou formou vedeni k tomu aby se chtěli učit, aby je daný předmět zajímal, průřezová témata jsou nastavena na reálné situace, které si dokážou představit.
- **Kompetence k řešení problémů** - žáci jsou schopni řešit problémové situace v cizím jazyku, jak v zahraničí tak s cizinci v České republice.
- **Komunikativní kompetence** - žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných; formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně; aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých; překládat a zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály; písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí; vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Personální a sociální kompetence** - absolventi jsou připraveni reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobů jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, uvědomit si důležitost péče o své fyzické a duševní zdraví, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** - absolventi jsou připraveni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem, pro splnění jednotlivých aktivit využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** - učitel vede žáky k plánování činnosti a dodržování termínů. Žák se učí porozumět nabídkám práce, rozvíjet dovednosti nutné k získání zaměstnání při práci na počítači a s internetem.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují na počítači nebo tabletu s online slovníky za účelem zvýšení jazykových dovedností. Na internetu vyhledávají informace týkající se reálií, slovní zásoby a gramatiky. Na tabletu rozvíjí čtenářské strategie při práci s elektronickými texty. Využívají digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace).
- **Matematická a finanční gramotnost** - žáci umí pracovat s čísly a orientovat se v cizích měnách.

Zařazení průřezových témat do anglického jazyka:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si rozšiřuje rozhled o současné společnosti a rozvíjí sociální komunikaci. Vyslechne názor ostatních a přiměřeně diskutuje na dané téma v rozsahu osvojené slovní zásoby. Žák je veden k vnímání základních problémů sociokulturních rozdílů v České republice a anglicky mluvících zemí se zaměřením na různorodost kultur, práva menšin a imigraci.
- **Člověk a digitální svět** – žák ve výuce používá digitální technologie v různých výukových aktivitách. Pomocí digitálních technologií se vyjadřuje, formuluje a obhajuje své názory. Prezentuje informace získané z digitálních zdrojů, přehodnocuje jejich věrohodnost a kriticky přistupuje k získaným informacím.

- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí. Diskutují o globálních problémech a zdůvodňují potřebu ochrany a péči o životní prostředí. Učí se pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí na životní prostředí.

6.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

5 hodin týdně

160 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Vyhledá informace v textu - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Písemně popíše osobu - Ústně popíše osobu a školu - Ústně popíše obrázek Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Reaguje na běžné otázky užitím jednoduchých výrazů - Jednoduše vyjádří svůj názor ústní formou	Pravopis - pravopisné změny v tvorbě přítomných časů Gramatika - členy, kontrast mezi přítomným časem prostým a průběhovým, vazba <i>there is / there are</i> Tematické okruhy a slovní zásoba - koníčky, sporty, školní předměty, vybavení školy, oblečení, fyzický popis osoby Komunikační funkce - libost a nelibost
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu/textu - Rozliší v mluveném projevu pocity mluvčích Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Ústně popíše svou nehodu; obrázek - Jednoduše formuluje svůj názor - Popíše své pocity v různých situacích - Napíše souvislý text popisující žert a reakci Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák:	Pravopis - Pravopisné změny v tvorbě minulého času prostého Gramatika - Nepravidelná slovesa, minulý čas prostý, zjišťovací otázky, zvolací věty se slovem <i>how</i> Tematické okruhy a slovní zásoba - Popis osobnosti, přídavná jména s koncovkou <i>-ed</i> a <i>-ing</i>, různé významy slovesa <i>get</i>, ustálené fráze se slovesy <i>give, have, make, take</i> a <i>tell</i>, ustálené fráze na téma nehody a zranění, frázová slovesa a jejich formálnější synonyma Komunikační funkce - Vyjádření zájmu, reakce na projevení zájmu, žádost o radu, udílení rady Typy textu: - Článek o neobvyklé chorobě, popis události Reálie - Národní záliby a zvláštnosti

- Reaguje na běžné otázky užitím jednoduchých výrazů - Reaguje na problém radou - Vyjádří zájem a názor o téma ústní formou	
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Rozumí stavbě slovníkového hesla - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Písemně popíše scénu ve městě - Ústně popíše krajinu, obrázek - Napíše pozvánku a odpověď na ni Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů - Diskutuje o variantách pokračování příběhu	Pravopis - Pravopisné změny v tvorbě minulého času přítomného Gramatika - Minulý čas průběhový, kontrast mezi minulým časem prostým a průběhovým Tematické okruhy a slovní zásoba - Venkovní aktivity, vybavení pro sport, sportovní oblečení, popis krajiny a přírody, přídavná jména popisující dobrodružství, tvorba podstatných jmen ze sloves pomocí přípon, extrémní přídavná jména, zkratky Komunikační funkce - Popis fotografie, spekulace o fotografii, navrhování Typy textu: - Příběh o přežití, pozvání a odpověď na něj Reálie Robinson Crusoe
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Rozumí stavbě slovníkového hesla - Identifikuje strukturu textu - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Formuluje jednoduše názory na běžné téma - Jednoduše popíše videohru - Připraví reklamu na zvolený produkt - Vede dialog k dosažení dohody výběru filmu - Sestaví neformální dopis o návštěvě kina Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů	Gramatika - Zsobová slovesa (zápor, opisné tvary), počitatelnost podstatných jmen, neurčitá zájmena (<i>some, any, much, many</i>) Tematické okruhy a slovní zásoba - Volnočasové aktivity, předložkové vazby sloves týkajících se společenských aktivit, typy filmů a TV programů, přídavná jména popisující filmy a TV programy, aspekty filmu, reklama, pozitiva videoher, záporné předpony u přídavných jmen, ustálené výrazy (sloveso + podstatné jméno) Komunikační funkce - Vyjádření toho, co máme a nemáme rádi, vyjádření preference, dosažení dohody Typy textu: - Článek o videohrách, osobní dopis o návštěvě kina Reálie Britské televizní programy
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním	Pravopis

Žák: - Vyhledá informace v textu - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Napíše článek, ve kterém formuluje svůj názor na globální problém podpořený argumenty - Doplní chybějící fráze do textu - Jednoduše popíše počasí - Ústně popíše obrázek a spekuluje o něm a najde shody a rozdíly Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Reaguje na běžné otázky užitím jednoduchých výrazů	- Pravopisné změny v tvorbě komparativů a superlativů Gramatika - Stupňování přídavných jmen, způsobová slovesa (dedukce a spekulace), neurčitá zájmena (<i>a few, a little</i>), typ 0 podmínkových vět, postavení <i>too</i> a <i>enough</i> s přídavnými jmény, účelové věty s <i>too</i> a <i>enough</i> Tematické okruhy a slovní zásoba - Popis počasí a teploty, ustálené fráze pro popis klimatické změny, přírodní katastrofy, popis ulice, slovesa pohybu Komunikační funkce - Vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu, porovnání obrázků (podobnosti a rozdíly), přidání dalšího bodu Typy textu: - Článek o paraglidistovi, článek o globálním problému Reálie Vývoj anglického jazyka, výpůjčky Průřezová témata – environmentální výchova
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Identifikuje strukturu textu - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Porovnává brigády, vyjádří svůj názor na ne podpořený argumenty - Mluví o vlastních plánech - Napíše formální žádost o práci Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Reaguje na běžné otázky užitím jednoduchých výrazů	Gramatika - Budoucí čas prostý, <i>going to</i>, typ 1 podmínkových vět Tematické okruhy a slovní zásoba - Zaměstnání a povolání, přídavná jména popisující práci, popis osobnosti, pracovní činnosti, předpony s různými významy, formální jazyk, ustálené fráze spojené s prací Komunikační funkce - Vyjádření rozporu, názoru, důvodu, přidání dalšího bodu, uvedení příkladu, parafráze Typy textu: - Článek o ideálních zaměstnáních, žádost o práci Reálie Britští podnikatelé Mezipředmětové vztahy – Člověk a svět práce Průřezová témata – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu / poslechu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Mluví o svých plánech na prázdniny - Navrhne aktivitu, přijme či odmítne návrh - Napíše svůj prázdninový blog - Formuluje svůj názor podpořený argumenty Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Požádá o zopakování informace - Požádá o vysvětlení neznámého slova - Diskutuje o plánu výletu	Pravopis - Konvence používané k prezentaci výslovnosti, pravopisné změny v tvorbě minulého času průběhového Gramatika - Kontrast minulého času prostého a přítomného času prostého Tematické okruhy a slovní zásoba - Turistické atrakce, prázdninové aktivity, slova složená z oblasti cestování Komunikační funkce - Přijetí a odmítnutí návrhu, vyjádření nestrannosti Typy textu: - Článek o prázdninách bez rodičů, prázdninový blog Reálie Alcatraz Mezipředmětové vztahy – český jazyk (tvoření slov)
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Identifikuje strukturu textu - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Doplní chybějící fráze do textu - Napíše esej, kde navrhne investování peněz a představí svou volbu - Ústně formuluje svůj názor na možnosti investování peněz do školních aktivit Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Vyjádří a obhájí své myšlenky a názory	Fonetika - Slovní přízvuk Gramatika - Předminulý čas prostý, typ 2 podmínkových vět, slovesné vazby (infinitivy a gerundia) Tematické okruhy a slovní zásoba - Měny, nákup a prodej, obchody a služby, slovesa spojená s penězi a jejich předložkové vazby, školní prostory Komunikační funkce - Logické uspořádání písemného a mluveného projevu, obhajování názoru, shrnutí názoru, porovnání obrázků (podobnosti a rozdíly), přidání dalšího bodu Typy textu: - Článek a neobvyklém multimilionáři, úvaha o možnostech, jak utratit vyšší finanční obnos Reálie Wall Street, Světová hospodářská krize
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev	Gramatika - Nepřímá řeč Tematické okruhy a slovní zásoba - Zločin a zločinci, fyzický popis osoby, ustálená slovní spojení na téma policejní práce, přípony pro tvorbu přídavných jmen, slova složená, fráze s předložkou

Žák: - Popíše zločin v emailu - Popíše obrázek a najde shody a rozdíly mezi dvěma obrázky, spekuluje o obrázku - Formuluje svůj názor na míru závažnosti zločinů podpořený argumenty Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - V diskuzi prezentuje svůj názor a podpoří jej argumenty	Komunikační funkce - Vyjádření váhavého názoru, přidání dalšího bodu Typy textu: - Článek o záhadě, email o zločinu Reálie Sherlock Holmes
Receptivní řečové dovednosti – poslech a čtení s porozuměním Žák: - Identifikuje úmysl mluvčího - Identifikuje strukturu textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák: - Popíše materiál, tvar a funkci věci kolem sebe - ústně přednese a vyřeší stížnost na vadné zboží - napíše formální stížnost Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák: - Reaguje na problém návrhem - Diskutuje o důležitosti vynálezů	Gramatika - Trpný rod, spojky Tematické okruhy a slovní zásoba - Přístroje a vynálezy, popis předmětů (materiál, tvar, nabíjení, funkce), ustálená slovní spojení (sloveso a podstatné jméno), předložkové vazby sloves Komunikační funkce - Vyjádření stížnosti, shrnutí názoru Typy textu: - Článek o zapomenutých vynálezech, formální stížnost Reálie Šifrovací stroj Enigma, druhá světová válka

6.4 Základy společenských věd

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května, Zábřeh
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.4.1 Pojetí předmětu základy společenských věd

6.4.1.1 Obecné cíle předmětu

Výuka předmětu Základy společenských věd prohlubuje znalosti ze základní a střední školy předmětu občanská nauka. Cílem je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti.

Vede žáky k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Učí je hlouběji rozumět jejich současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

6.4.1.2 Charakteristika učiva

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Doplnjuje a rozšiřuje se vzdělání, které žáci získali ve vzdělávání oborů středního vzdělání s výučním listem tak, aby odpovídalo čtyřletým oborům vzdělání s maturitní zkouškou.

Hlavními tématy učiva jsou soudobý svět, člověk v lidském společenství, člověk jako občan, člověk a právo, člověk a svět.

6.4.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, tj. ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého osobního, sociálního, politického, filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání. Žáci umí získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů, z ikonických textů a kombinovaných textů. Žáci se učí formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické, ekonomické a etické otázky. Umí je náležitě podložit argumenty, debatovat o nich s partnery

6.4.1.4 Metody a formy práce

Stěžejní metodou je metoda informačně receptivní, tj. výklad, popis, přednáška, ilustrace tištěného textu a obrazu z učebnice.

Z problémových metod je zařazován problémový výklad, spočívající v učitelem vytyčeném (formulovaném) problému, kdy žáci společně s učitelem, popř. samostatně, problém analyzují, formulují postup řešení s následným výběrem a verifikací optimálního řešení.

Na tuto činnost pak navazuje metoda reproduktivní, spočívající v učitelem vypracovaném a organizovaném systému typových úloh, opakovacími rozhovory a diskusí o problému.

Hlavní formou vzdělávací práce je frontální výuka – doplněná hodnotícími otázkami, dialogickými metodami (diskuse a její formy), simulačními a situačními metodami (ukázky konfliktních situací a jejich rozbor). Dále budou využívány i skupinová práce, exkurze (návštěva soudního jednání...) a besedy (Dej šanci životu...).

6.4.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě soustavného sledování při plnění zadaných úkolů při vyučování, dále učitelskými testy, které jsou tvořeny otevřenými úlohami s krátkou odpovědí a uzavřenými úlohami s výběrem odpovědi. Stěžejním podkladem pro hodnocení žáka je jeho verbální projev, ať již na základě přesně specifikovaných kritérií, či na základě volného výběru témat. Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.4.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce základů společenských věd jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dovednosti.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** — žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žák má přehled o zdrojích informací a poradenských službách týkajících se vzdělávání a trhu práce
- **Kompetence k řešení problémů** – předmět řeší určit příčiny problému, získat informace potřebné k jeho řešení, zvolit optimální postup řešení, zdůvodnit jej a vysvětlit postup řešení jiným lidem, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.
- **Komunikativní kompetence** – žák se učí vést konstruktivní dialog, formulovat a obhajovat své názory a postoje, adekvátně reagovat na projevy druhých lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák se zajímá o politické a společenské dění u nás a ve světě, váží si kulturních hodnot a tradic vlastního národa, Evropy a ostatních světových civilizací.
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji, učíme žáky vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů; vedeme žáky k posuzování přínosů a rizik digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životní prostředí; seznamujeme žáky s digitálními službami státu, veřejné správy, územní samosprávy, komerčního i neziskového sektoru a vedeme je k jejich využívání v reálných nebo modelových situacích; vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Jsou schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedou jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledají kompromisní řešení. Výukové metody jsou voleny tak, aby na příkladech z reálného života ukázaly, jaké chování a politický přístup jsou demokratické a humánní.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů se žáci učí ukázat negativní působení lidské společnosti na životní prostředí a důsledky z toho plynoucí.
- **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií pro získávání informací, pro jejich zpracování a kritickou práci s nimi (žáci rozlišují podstatné a nepodstatné informace, pravdivé a nepravdivé, přístupy manipulativní od objektivních).

6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- vymezí jednotlivé civilizační sféry současného světa - charakterizuje základní světová náboženství - objasní postavení církví a věřících v ČR - vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	1. Civilizace, náboženství - civilizační sféry a kultury - víra a ateismus - nejvýznamnější světová náboženství - náboženský fundamentalismus - postavení církve v ČR
- popíše rozčlenění soudobého světa - popíše současnou politiku velmocí - objasní postavení České republiky a Evropy v soudobém světě - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích - popíše hlavní globální problémy a konflikty soudobého světa - debatuje o multikulturním soužití v Evropě a v České republice - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí	2. Problémy současného světa - vyspělé a rozvojové země, velmoci - globalizace - globální problémy - migrace, multikulturní soužití - konflikty v soudobém světě
- popíše přínosy mezinárodní integrace - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - vysvětlí význam péče o kulturní dědictví - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	3. Mezinárodní organizace - integrace a dezintegrace - Evropská unie - NATO - OSN - UNESCO - zapojení ČR do mezinárodních struktur
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita, ...) - objasní význam lidských práv a svobod, popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - charakterizuje základní politické ideologie - charakterizuje současný český politický systém - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy	4. Politologie - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva a svobody - politika, politické ideologie - dělba moci, politický systém ČR - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politické strany, volební systém - politický radikalismus a extremismus, terorismus

- objasní funkci politických stran a svobodných voleb - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	
- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - debatuje o obyvatelstvu ČR, o prognózách jeho vývoje - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy - popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o příčinách kriminality ve společnosti	5. Současná česká společnost - současná česká společnost - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - postavení mužů a žen, genderové problémy - vesnice a města, urbanizace - občanská participace - kriminalita ve společnosti
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie - dovede používat vybraný pojmový aparát filozofie, tj. ten, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách, a to s využitím textů z děl významných představitelů filozoficko-etického a antropologického myšlení - srovná různé názory na otázky praktické etiky a zaujme k nim vlastní stanovisko, opřené o argumenty - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	6. Filozofie a etika - lidské myšlení v před filozofickým období, mýtus; vznik filozofie a základní filozofické problémy, hlavní filozofické disciplíny - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - hledání smyslu života, spokojenosti a štěstí - stárnutí a smrt - etika a její předmět, základní pojmy etiky - morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace

6.5 Dějepis

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května, Zábřeh
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.5.1 Pojetí předmětu dějepis

6.5.1.1 Obecné cíle předmětu

Výuka předmětu dějepis doplňuje a rozšiřuje vzdělání, které žáci získali ve vzdělávání oborů středního vzdělání s výučním listem tak, aby byli schopni zvládnout požadavky maturitní zkoušky z občanského základu. Rozvíjí se vědomosti, které mají připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Cílem výuky je pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků.

Učí je hlouběji rozumět jejich současnosti i nedávné minulosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

6.5.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu společenskovední vzdělávání. Hlavními tématy učiva jsou české a světové události ve 20. století, ideologie, ovlivňující světovou, československou a českou společnost ve 20. století a téma třetí svět ve 20. století.

6.5.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem.

Žák se naučí cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody a usilovat o její zachování a zdokonalování. Preferuje demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita, ...). Jedná v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi. Respektuje lidská práva, chápe meze lidské svobody a tolerance, jedná odpovědně a solidárně. Kriticky posuzuje skutečnost kolem sebe, přemýšlí o ní, tvoří si vlastní úsudek. Nenechá se manipulovat. Uznává, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej. Na základě vlastní identity ctí identitu jiných lidí, považuje je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprošťuje se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti.

6.5.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Součástí výuky bude užití multimediální techniky jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání.

K výuce budou užity hlavně pracovní listy a texty, které si vyučující připraví. Poznatky a úkoly si žáci budou zaznamenávat do sešitů.

Výuku rozvíjí i návštěvy výstav, filmových a divadelních představení a poslechy textů na CD a DVD. Ve vyučování budou používány formy hromadné frontální výuky, skupinové výuky, individuální výuky, exkurze a návštěvy kulturních akcí.

Používanými metodami ve výuce budou výklad, popis, práce s textem a mapou, dialogické metody (řízený rozhovor, skupinová diskuze), názorně demonstrační, problémové metody a didaktické hry.

Žák využívá digitální technologie při nejrůznějších činnostech, při řešení problémů. Žák využívá didaktickou hru kahoot, žák pracuje s videi na internetu např. slavné dny apod.

6.5.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě soustavného sledování při plnění zadaných úkolů při vyučování, podle správného a originálního řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích, ústním a písemném zkoušení. Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce. Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.5.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce dějepisu jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dovednosti:

- **Kompetence k celoživotnímu učení** - žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů (včetně zkušeností jiných), hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace.
- **Kompetence k řešení problémů** – předmět učí žáky získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů, z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy) a kombinovaných textů (např. film); pracovat v týmu, zhodnotit dosažený výsledek, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení.
- **Komunikační kompetence** – předmět učí žáky formulovat své názory na sociální a politické otázky věcně, pojmově a formálně správně, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky naslouchat pozorně druhým, účastnit se diskusí, kriticky hodnotit a tolerovat názory jiných lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci navštěvují kulturní akce, knihovny, archivy, sledují společenskou a kulturní situaci, nacházejí v historii životní příklad a poučení.
- **Digitální kompetence** – žák je schopen používat znalosti a dovednosti v oblasti digitálních technologií, samostatně a vhodným způsobem v kontextu práce, zábavy a vzdělávání

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Jsou schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedou jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledají kompromisní řešení. Výukové metody jsou voleny tak, aby na příkladech z reálného života ukázaly, jaké chování a politický přístup jsou demokratické a humánní.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů se žáci učí ukázat negativní působení lidské společnosti na životní prostředí a důsledky z toho plynoucí.
- **Člověk a digitální svět** – jsou využívány především v oblasti získávání informací, žáci jsou vedeni k oddělování informací podstatných od nepodstatných, pravdivých od nepravdivých, přístupů manipulativních od objektivních.

6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - charakterizuje 1. světovou válku, objasní hlavní události; dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky tohoto konfliktu - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	1. První světová válka - vznik a vývoj 1. světové války - české země v době 1. světové války - 1. československý odboj - revoluce v Rusku, - upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory
- vymezí základní znaky hlavních politických nedemokratických ideologií a dovede je srovnat s hodnotami a principy demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jim čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů	2. Evropa a svět ve 20. a 30. letech - vznik Československa, Československo v meziválečném období - světová hospodářská krize ve světě i v ČSR - růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky
- charakterizuje 2. světovou válku - objasní hlavní události - dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky tohoto konfliktu	3. Druhá světová válka - globální a hospodářský charakter války - věda a technika jako prostředky vedení války - válečné zločiny, holocaust - Protektorát Čechy a Morava - 2. československý odboj
- uvede projevy politického a mocenského obrazu světa po skončení 2. světové války - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR, situaci ve střední Evropě a situaci v naší zemi	4. Evropa a svět po 2. světové válce - OSN, princip sociálního státu v Evropě - východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc
- vysvětlí rozpad koloniální soustavy v tzv. třetím světě a debatuje o jeho problémech i úspěších - uvádí na příkladech základní principy tolerance a netolerance kultur při vzájemném setkávání	5. Třetí svět ve 20. století - třetí svět a světové války - krize kolonialismu - problémy a úspěchy třetího světa na konci 20. století - lokální války, konflikty na Blízkém východě

	- dekolonizace „třetího světa“ a modernizační procesy v něm - ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě
--	--

6.6 Matematika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	256 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.6.1 Pojetí předmětu matematika

6.6.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání představují základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání a navazují na obsah a výsledky vzdělávání stanovené RVP pro tříleté obory vzdělání s výučním listem.

6.6.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu matematické vzdělávání. Žák si v matematice osvojí potřebné znalosti a dovednosti při numerickém počítání s reálnými čísly. Získá přehled o vlastnostech geometrických útvarů v rovině. Osvojí si znalosti potřebné pro řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Naučí se pracovat s funkcemi. Získá vědomosti důležité pro vyhodnocování informací získaných z grafů, diagramů a tabulek. Při výuce budou používány pomůcky jako kalkulátor, matematické tabulky, pracovní listy a učebnice.

6.6.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematickému vzdělávání, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

6.6.1.4 Metody a formy práce

Organizační formou výuky je frontální vyučování pro jeho časovou efektivnost i se zřetelem k jeho výchovné funkci. Výuka matematiky bude realizována především prostřednictvím reproduktivních výukových metod. Nejčastěji budou využívány informačně receptivní metoda a reproduktivní metoda. Z produktivních metod může být využita metoda problémového výkladu. Informačně receptivní metoda, eventuálně problémový výklad budou uskutečňovány metodami monologickými, dialogickými, prací s učebnicí nebo projekcí. Metoda reproduktivní bude uskutečňována zejména prací s učebnicí.

6.6.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáku v matematice bude prováděno jak písemnou, tak ústní formou. V každém pololetí jsou zadávány dvě významné písemné práce. Jejich vypracování trvá jednu vyučovací hodinu a se stejnou dobou se počítá na analýzu písemné práce. Obsahem písemné práce bude učivo probrané v

daném pololetí školního roku. Získaná známka bude důležitou součástí při hodnocení znalostí a vědomostí žáku. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami.

6.6.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce matematiky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním matematické terminologie, rozvíjí formulace a obhajobu svých názorů a postojů, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím,...).
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, v předmětu se učí hledat odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých matematických jevů.
- **Matematická a finanční gramotnost** – v předmětu se žák učí zvolit odpovídající matematické postupy a techniky, využívat různé formy grafického znázornění, převody jednotek a odhady výsledků.
- **Digitální kompetence** – předmět podporuje používání kalkulátoru a dalších digitálních nástrojů k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků, učí žáky účelně využívat digitální technologie při analýze a vizualizaci dat; vytváří příležitosti samostatné práce s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat; žáci využívají geometrický software pro řešení praktických úloh, které rozvíjí jejich prostorovou představivost.

Průřezová témata jsou začleněna k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu matematika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni vhodnými početními příklady k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především k vyhledávání informací a využití PC k početním operacím a prezentaci vlastní práce.

6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - provádí operace s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	1. Operace s čísly - absolutní hodnota reálného čísla - mocniny s racionálním exponentem - odmocniny
- používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, ve vztahu k danému oboru vzdělání; - interpretuje výraz s proměnnými, ve vztahu k oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	2. Číselné a algebraické výrazy - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy
- třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - stanoví definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; - řeší jednoduché logaritmické rovnice; - řeší jednoduché exponenciální rovnice; - vyjádří neznámou ze vzorce; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - řeší slovní úlohy; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k oboru vzdělání;	3. Řešení rovnic a nerovnic - úpravy rovnic - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - kvadratická rovnice a nerovnice - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - soustavy rovnic, nerovnic - logaritmické rovnice - exponenciální rovnice - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	4. Funkce - vlastnosti funkce - lineární lomená funkce - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - úprava výrazů obsahujících funkce - slovní úlohy
- užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	5. Goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel - goniometrické funkce - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce - goniometrické rovnice - věta sinová a kosinová - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku
vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti;	6. Posloupnosti a finanční matematika - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - využití posloupností pro řešení úloh z praxe - finanční matematika - slovní úlohy

- užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů;	
--	--

2. ročník

- užívá pojmy: množina výsledků náhodného pokusu a nezávislost jevů; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	4. Pravděpodobnost v praktických úlohách - množina výsledků náhodného pokusu, nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, hodnota znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	5. Statistika v praktických úlohách - statistický soubor a jeho charakteristika - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy

6.7 Tělesná výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.7.1 Pojetí předmětu tělesná výchova

6.7.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem učiva daného předmětu je preventivní aktivní péče o zdraví člověka, která spočívá převážně v přijetí zdravého způsobu života (pohybová aktivita a správná výživa), v kvalitě mezilidských vztahů, životního prostředí, bezpečí člověka a uvědoměném rozvíjení vlastní identity. Důraz je kladen na kvalitu pohybového učení a tělesné aktivity žáků s cílem podporovat pohybovou aktivitu jako pravidelnou součást každodenního života. Zdůrazňuje poznatky o funkci a potřebách těla, výchovu proti závislostem, kritický přístup k mediálním obsahům a odpovědný přístup k sobě a okolí.

6.7.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu vzdělávání pro zdraví. Tato oblast si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické lidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit. V tělesné výchově se rozvíjí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

6.7.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Vzdělávání v tělesné výchově směřuje k tomu, aby žáci měli potřebu celoživotní odpovědnosti za své zdraví, pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné činnosti a i nadále rozvíjeli svoji tělesnou zdatnost a dosáhli tak optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností, tj. objektivně měřit, analyzovat a vyhodnocovat vlastní svalovou zdatnost a výkonnost, dodržovali organizační, hygienické a bezpečnostní zásady při pohybové činnosti, posoudili důsledky komerčního vlivu médií na zdraví, racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení.

6.7.1.4 Metody a formy práce

V tělesné výchově převažuje skupinová nebo individuální práce s jedincem. Velmi důležitá je názorná ukázka učitele, jeho organizační schopnost při výuce. Vyučovací proces je založen na úzké vzájemné spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nichž žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky. Důležitým motivačním faktorem je používání zábavných forem, např. soutěží.

Tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách školy a přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí a účelnost vybavení v rámci možností. Kvalita výuky je do značné míry závislá na prostorových podmínkách školy, na materiální vybavenosti tělocvičny a posilovny (kvalita a množství míčů, žíněnký, gymnastické nářadí a náčiní, zařízení posilovny, netradiční vybavení a náčiní pro nově vznikající sporty aj.).

6.7.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Učitel soustavně sleduje vlastní aktivitu žáka při hodinách tělesné výchovy, jeho přístupu k pohybovým činnostem, výkony a snahu naučit se něčemu novému. Hodnocení vychází z výsledků pohybových schopností a dovedností, herních činností jednotlivce a týmového herního výkonu u daného žáka.

Při hodnocení jsou zohledňovány výsledky testování tělesné zdatnosti (motorické testy) i teoretické znalosti po ukončení tematického celku písemným či ústním zkoušením.

Všechna uvedená hlediska jsou v individuálním hodnocení žáka velmi důležitá. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou ale z větší části předurčeny genetikou, proto je při konečném hodnocení rozhodující vlastní aktivita žáka a jeho snaha v konkrétních činnostech.

6.7.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V tělesné výchově se nejvíce rozvíjejí komunikativní, personální a sociální kompetence.

- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni komunikovat při pohybových činnostech, diskutovat o pohybových činnostech, vyjadřovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů, uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích, jednat v rámci pravidel fair play, nadále pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj získanými prostředky z TV, klást důraz na týmový herní výkon družstva, uznávat autoritu nadřízených.
- **Kompetence k řešení problémů** - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné problémy, tzn. absolventi umí porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).
- **Digitální kompetence** – žáci umí vyhledat na počítači nebo tabletu výsledky sportovních utkání a informace o sportovních akcích.

Předmětem tělesná výchova se prolínají uvedená průřezová témata.

- **Člověk v demokratické společnosti** - žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, byli si vědomi odpovědnosti a měli schopnost morálního úsudku, dovedli jednat s lidmi a našli kompromisní řešení.
- **Člověk a životní prostředí** - toto průřezové téma je realizováno především formou praktických činností, též formou soutěže mezi jednotlivci a týmy. Žáci jsou prostřednictvím sportovních činností v přírodních terénech vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí.
- **Člověk a digitální svět** – žáci získají znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví.

6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů a soustav a důsledky pohybové nedostatečnosti pro organismus - dovede uvědoměle zlepšovat svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - dovede posoudit biologické, psychologické, estetické a sociální účinky pohybových činností - ověří intenzitu a objem tělesného zatížení měřením (SF, DF), popíše důsledky snižování a zvyšování zátěže - dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách - komunikuje při pohybových činnostech - spolupracuje s vrstevníky v proměnlivých situacích v týmu, řeší problémy a rozhoduje - volí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke specifiku svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního zlepšování z nabídky pohybových aktivit	Poznatky z anatomie člověka - kosterní, svalová, dýchací aj. soustava Pohybové schopnosti - svalová síla, rychlost, vytrvalost, obratnost, koordinace, ohebnost, rozsah pohybu v kloubech, rovnováha Pohybové aktivity - např. atletika, sportovní hry, tanec Turistika a pohyb v přírodě - např. lyžování, plavání, bruslení aj. podle zájmu žáků a možností školy Regenerace Testování tělesné zdatnosti Bezpečí člověka - úrazová prevence Kvalita mezilidských vztahů - komunikace - sociální soudržnost Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity prospěšné zdravému tělesnému rozvoji - kontraindikované pohybové aktivity

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše rizikové faktory - poskytuje první pomoc sobě a jiným - kriticky posoudí mediální informace týkající se péče o zdraví - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede uvědoměle zlepšovat svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a kloubní pohyblivost aj. - osvojí si zásady správného držení těla a chůze - - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil i vzhledem k sedavému způsobu života a požadavkům budoucího povolání - osvojí si různé způsoby relaxace - - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života - ověří intenzitu a objem tělesného zatížení měřením (SF, DF), popíše důsledky snižování a zvyšování zátěže - volí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke specifiku svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního zlepšování z nabídky pohybových aktivit	Bezpečí člověka - rizikové faktory - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - první pomoc Životní prostředí Pohybové schopnosti - svalová síla, rychlost, vytrvalost, obratnost, koordinace, ohebnost, rozsah pohybu v kloubech, rovnováha Pohybové aktivity - např. atletika, sportovní hry, gymnastika Turistika a pohyb v přírodě - např. lyžování, plavání, bruslení aj. podle zájmu žáků a možností školy Kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže Racionální výživa Testování tělesné zdatnosti Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity prospěšné zdravému tělesnému rozvoji - kontraindikované pohybové aktivity

6.9 Informatika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.9.1 Pojetí předmětu informatika

6.9.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat informatické prostředky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti při řešení nejrozličnějších pracovních a životních situací cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění počítači a principům, na kterých počítač funguje. Tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

6.9.1.2 Charakteristika učiva:

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu Informatické vzdělávání. Předmět je zaměřen na to, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jejímu uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu, modelovali situace;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy skutečných situací a pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali uvažovaná řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé, ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

6.9.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Žáci získají pozitivní vztah k Informatickému vzdělávání, jsou připraveni pro řešení praktických úkolů, které dnešní člověk využívá v pracovním i běžném osobním životě, uvědomují si rizika a výhody práce s digitálními technologiemi.

6.9.1.4 Metody a formy práce

Žáci mohou používat vhodná didaktická programovací prostředí a pomůcky. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, nepostupují podle předem daných návodů.

6.9.1.5 Hodnocení výsledků

Slovně je hodnocen žák v průběhu vyučovací hodiny za zpracování úkolu na PC. Známkou je žák hodnocen za samostatné vypracování úkolu.

6.9.1.6 Přínos tématu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikací průřezových témat

V ICT jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především tyto uvedené dovednosti.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žák se naučí využívat pro učení různé informační zdroje získané prostřednictvím digitálních technologií.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života získáváním informací o problému pomocí digitálních technologií.
- **Komunikační kompetence** – žáci jsou schopni formulovat problémy jasně a srozumitelně, mají schopnost komunikace s okolím prostřednictvím digitálních technologií, využívat digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky hodnotit kvalitu svých schopností a dovedností, žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijmout a plnit zodpovědně svěřené úkoly.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, učí se rozpoznávat relevantní informace o světě kolem nás.
- **Digitální kompetence** - žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, navrhuje prostřednictvím digitálních technologií řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie, vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, posuzuje vývoj digitálních technologií, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu ICT prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, uvědomují si rizika a výhody práce s digitálními technologiemi.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci chápou prostřednictvím informací z internetu význam životního prostředí pro člověka a jsou vedeni k zodpovědnému vztahu vůči němu, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí.

- **Člověk a digitální svět** – Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - posuzuje množství informace podle úbytku možností; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech; odhalí a sám se vyvaruje kognitivních zkreslení; - rozlišuje a používá různé datové typy; porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace, včetně principů fungování bezeztrátové a ztrátové komprese dat; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;	1 Data, informace a modelování - data a informace - jednotky informace - datové typy - komprese dat - kódování informací a dat - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě - formáty souborů - verifikace dat a informací - interpretace dat a chyby v ní - popis problému - modely (grafy) a jejich použití - potřebná a zanedbatelná data v modelu
- vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem; - rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a запиše algoritmy pro řešení problému;	2 Algoritmizace a programování - dekompozice (rozložení) problému - návrh algoritmu a popis algoritmu - algoritmus a jeho vlastnosti - typické/známé algoritmy - návrh programu - programové konstrukce (sekvence, opakování, větvení) - testování, korekce programu a jeho optimalizace
- vysvětlí, co je informační systém a k čemu slouží; analyzuje a hodnotí veřejné informační systémy z hlediska struktury, vzájemné provázanosti a možného	3 Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému - prvky a procesy informačního systému, jeho uživatelé a jejich oprávnění

zabezpečení; rozpozná informační toky v přirozených systémech; - vyhledává data úpravou databázového dotazu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; - otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění;	- integrita a bezpečnost dat v informačních systémech - databáze, atribut, záznam - třídění, filtrace dat a databázový dotaz - zálohování a archivace dat, transport dat z/do informačního systému
- porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří a spravuje jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové okamžiky; ukáže, které koncepty se nemění a které ano a jak.	4 Sítě - typy počítačových sítí - typy propojení - topologie počítačových sítí - aktivní prvky počítačových sítí - protokoly - DNS - cloud computing Bezpečnost - práva, hesla apod., antivirový program, firewall, aktualizace, certifikáty, přístup aplikací k zařízením, šifrování - nebezpečí v kyberprostoru - digitální identita a digitální stopa, digitální podpis Vývoj technologií - vývoj technologií, historie i výhled do budoucnosti

6.10 Ekologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.10.1 Pojetí předmětu ekologie

6.10.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, porovnat, popsat a vysvětlit základní přírodní jevy, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě.

Základní přírodovědné poznatky dovedou uplatnit v profesním i praktickém životě. Utvoří si kladný vztah k vlastnímu životu i životu ostatních, vytvoří si pozitivní postoj k přírodě a přírodním vědám.

Naučí se znát základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě, přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné praxi, aktivně se podílet na ochraně a tvorbě životního prostředí.

Cílem je rozvíjet i obecnější dovednosti – např. řešení problémů, práce s informacemi, využití ICT, práce v týmu, umění diskuze, umění správné argumentace na věcně biologickém podkladu.

6.10.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP části biologické a ekologické vzdělávání a představuje volitelnou vzdělávací oblast.

Učivo je zaměřeno na tematické celky – základy biologie, organismy a prostředí a ochrana životního prostředí. Ve výuce je kladen důraz na formování žádoucích vztahů, postojů a návyků k ŽP se zřetelem na provázanost s ekonomikou a podnikáním.

6.10.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Biologické vzdělávání usiluje o formování a posilování pozitivního postoje k životu a přírodě, uvědomění si vlastního názoru a jeho přiměřená obhajoba, respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, odpovědnost za sebe sama, svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivace k celoživotnímu vzdělávání v oblasti přírodních věd.

6.10.1.4 Metody a formy práce

V ekologickém vzdělávání se uplatní technologická koncepce, tj. předávání informací použitím vhodného koncipování výuky.

Používané formy výuky - hromadná frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka a exkurze.

Používané metody – výklad, popis, práce s textem, řízený rozhovor, skupinová diskuse, názorně demonstrační a problémové metody, situační a inscenační metody, samostatná práce žáků a didaktické hry.

6.10.1.5 Hodnocení výsledků žáků

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů, přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka.

Při hodnocení bude využíváno nejen individuální ústní zkoušení a písemné zkoušení (formou testů, popisování nákresů, zadávání úkolů v oblasti aplikace přírodovědeckého učiva v oboru), ale i samostatná práce žáka (např. referáty, práce se zdroji informací,..) a pozorování žáka (hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti...).

6.10.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

- **Komunikativní kompetence** - předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním přírodovědné terminologie, rozvíjí aktivní diskusi - formulace a obhajoba svých názorů a postojů při současném respektování názoru druhých, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím).
- **Personální a sociální kompetence** - předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, nacházet uplatnění při práci v týmu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, v předmětu se učí péči o svůj fyzický i duševní rozvoj, vědomí důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, hledání odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých přírodních procesů.
- **Kompetence k celoživotnímu učení** - žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, včetně zkušeností jiných, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** - žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje, učí se pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaújatě zvažuje návrhy druhých, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, zdůvodňuje význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** - žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.
- **Digitální kompetence** - vedeme žáky k používání digitálních nástrojů pro pozorování a záznam biologických jevů, podporujeme žáky při využívání digitálních technologií k pochopení základních ekologických problémů a učíme žáky vyhledávat a hodnotit ekologické informace z digitálních zdrojů a aplikovat je v každodenním životě

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu biologie a ekologie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům.
- **Člověk a životní prostředí** – stěžejní téma ve výuce, žáci jsou vedeni k posouzení vlivu člověka na přírodu a životní prostředí (rizika úniku nebezpečných látek, radiační havárie, vlivy průmyslu, zemědělství, cestovního ruchu,...), k ochraně přírody a přírodních zdrojů, k ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – Žák využívá digitální technologie k vyhledávání informací a orientuje se v digitálním prostředí při učení bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě.

6.10.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede princip zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	1 Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc
- definuje ekologickou valenci, vysvětlí pojem bioindikátor a uvede příklady na vybraných organismech; - charakterizuje abiotické faktory prostředí, popíše jejich vliv na organismy (sluneční záření, teplota, atmosféra, půda, voda) a uvede příklady adaptací organismů na tyto podmínky; - vysvětlí koloběhy základních biogenních prvků v přírodě; - popíše znaky a vlastnosti populace, uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy a populacemi; - definuje společenstvo, popíše základní typy, vývoj, strukturu společenstva a faktory, které ji v dané lokalitě ovlivňují; - charakterizuje ekosystém a uvede příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v ekosystémech; - porovná různé biomy, zhodnotí jejich význam; - popíše základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky od historie po současnost; - zhodnotí environmentální aspekty silniční, železniční, říční a letecké dopravy	2 Organismy a prostředí - ekologická valence - abiotické faktory prostředí - koloběh biogenních prvků v přírodě a tok energie - biotické faktory prostředí - biomy - člověk a životní prostředí - doprava a průmysl - klimatické změny

z hlediska jejich dopadu na životní prostředí; - zhodnotí environmentální aspekty průmyslové výroby z hlediska jejich dopadu na životní prostředí; - vysvětlí podstatu klimatických změn, skleníkového efektu a uvede jejich důsledky pro životní prostředí i člověka	
- definuje udržitelný rozvoj a vysvětlí jeho základní principy; - popíše základní znečišťující látky v atmosféře, v půdě a ve vodě a navrhne příklady opatření k minimalizaci jejich negativního působení; - uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí a možné způsoby ochrany před nimi; - objasní problémy odpadového hospodářství, uvede největší producenty odpadů a navrhne konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování jejich produkce; - popíše přírodní surovinové a energetické zdroje a uvede příklady praktického využití alternativních a obnovitelných zdrojů energie a příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin; - charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR a uvede příklady chráněných území a chráněných organismů v ČR; - popíše legislativní, ekonomické a informační nástroje společnosti na ochranu životního prostředí; - objasní souvislost mezi růstem lidské populace a vymíráním určitých druhů organismů; - na zvoleném konkrétním příkladu (z oboru vzdělávání) navrhne řešení vybraného environmentálního problému	3 Ochrana životního prostředí - udržitelný rozvoj - ekologické problémy znečišťování prostředí - odpady - energetická a surovinová základna - ochrana přírody a biodiverzity

6.11 Ekonomika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	160 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.11.1 Pojetí předmětu ekonomika

6.11.1.1 Obecné cíle předmětu

Předmět rozvíjí základní ekonomické znalosti, základní ekonomické zákonitosti, napomáhá pochopit fungování tržní ekonomiky, znát tržní subjekty a jejich úkoly, připravit žáky na možnost samostatně podnikat, pochopit základy mezinárodní obchodu v dnešním globalizovaném světě a dále se ekonomicky vzdělávat, protože ekonomická realita není stálá.

6.11.1.2 Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP z okruhu ekonomika a právo. Je zařazeno do všech ročníků. Poznatky získané v předmětu budou využívány v dalších odborných předmětech, především v předmětu fiktivní firma.

Žák se naučí základní ekonomické pojmy v tržní ekonomice, získá základní znalosti o hospodaření a fungování podniku, získá představu o podnikatelském projektu pro budoucí možnost podnikat, naučí se základní nástroje hospodářské politiky státu, naučí se vypočítat mzdy, sociální a zdravotní pojištění, orientuje se v daňové soustavě, naučí se zjišťovat ekonomické informace z medií pro svoji osobní i profesionální potřebu. Žák pozná finanční trh a jeho dělení, zná nástroje hospodářské politiky státu, zná základní údaje, instituce a smlouvy EU.

6.11.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Žáci získávají pocit jistoty v ekonomickém světě, orientují se v základních ekonomických pojmech, získají hlubší ekonomické znalosti a pochopí propojenost jednotlivých ekonomických souvislostí.

6.11.1.4 Metody a formy práce

Při výuce je nejčastěji využívána metoda informačně receptivní. Je realizována metodou výkladu, vysvětlováním, popisem. Hotové informace jsou prezentovány učitelem. Tyto metody jsou často doplňovány příklady – např. hospodaření (státu, firmy), podnikání, trh práce. Žáci tak získávají přehled a poznatky k dalšímu vzdělávání či profesní dráhu.

6.11.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Student je hodnocen především formou písemných prací, kde se ověřuje, jak pochopil danou problematiku z posledních probraných témat. Ústní zkoušení je prováděno formou individuálního rozhovoru se žákem před tabulí. Studenti musí vypracovat seminární práci na daná témata. Při hodnocení se dále zohledňuje aktivita studenta při hodinách. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

6.11.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu ekonomika se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní kompetence** – v tomto předmětu se studenti musí vyjadřovat jasně, výstižně, a to jak ve formě písemné tak i ústní. U některých problémů je potřeba citovat obchodní a jiné zákony, umět slovně obhájit svoji seminární práci.
- **Personální a sociální kompetence** – systém a struktura tržní ekonomiky pomáhá formovat postoje studentů na ekonomii a společnost, na sociální role, konflikt rolí, charakteristické rysy povolání a jejich vztah k výkonu povolání.
- **Kompetence k celoživotnímu učení** – student využívá různých stylů učení, které mu nejlépe vyhovují, organizuje si systém učení, vyhledává informace z různých zdrojů.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – student získá přehled o formách podnikání, o základních podnikatelských povinnostech vůči státu, má reálnou představu o možnost profesní kariéry.
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu učíme žáky vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů, používat digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, (mzdy, úrokové sazby, RPSN); podporujeme žáky při vytváření a analýze ekonomických modelů a rozpočtů s využitím digitálních aplikací; vedeme žáky k efektivnímu využívání dostupných softwarových nástrojů pro správu financí, daňové evidence a podnikatelské záměry; seznamujeme žáky s digitálními službami státu.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu ekonomika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** - výuka v ekonomice rozšiřuje obzory žáka, žák chápe základní ekonomické principy, fungování tržní ekonomiky, žák umí diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporuje svoje názory a připomínky.
- **Člověk a životní prostředí** - žáci jsou vedeni k posouzení vlivu rozvoje ekonomiky na přírodu a životní prostředí, znají a umí hodnotit celkový produkt dané země i jinými metodami než je HDP, HNP například index lidského rozvoje, Giniho koeficient.
- **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií pro získávání informací, pro jejich zpracování a vizualizaci.

6.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

3 hodiny týdně

celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zná a správně používá základní ekonomické pojmy - pochopil fungování tržního mechanismu, funkci a význam trhu - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - zná typy ekonomik - dokáže rozpoznat druhy konkurence - chápe přínosy konkurenčního prostředí pro spotřebitele	1. Podstata fungování tržní ekonomiky - základní ekonomické pojmy - trh, podstata fungování trhu, tržní subjekty - nabídka, poptávka, cena a její utváření na trhu, rovnovážná cena - úloha státu v tržní ekonomice - konkurence
- rozumí pojmem podnikání a podnikatel - charakterizuje základní povinnosti podnikatele vůči státu;	2. Podnikání - podnikání, podnikatel - povinnosti podnikatele - právní formy podnikání

- rozliší jednotlivé právní formy podnikání, dokáže srovnat podnikání jednotlivců a společné podnikání (chápe výhody a nevýhody jednotlivých forem) - zná podstatu fungování podniku, na příkladech dokáže popsat základní typy podniků - chápe význam podnikatelského záměru pro podnikatele, zná jeho hlavní části	- podnikatelský záměr – význam, obsah, zpracování
- ví, co je to výroba, výrobní proces - zná pojmy maloobchod a velkoobchod - popíše hlavní činnosti obchodního závodu - posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti	3. Hlavní činnost obchodního závodu - výrobní činnost - obchodní činnost - další činnosti podniku - jakost výrobku
- rozliší druhu oběžného majetku - zná optimální skladbu zásob - vypočte plánovanou spotřebu materiálu a na základě výpočtu stanoví potřebu nákupu - orientuje se v dodavatelských a odběratelských vztazích	4. Zabezpečení hlavní činnosti oběžným majetkem - oběžný majetek a zásoby - optimalizace zásob a zjištění potřeby nákupu - dodavatelsko- odběratelské vztahy
- rozliší oběžný a dlouhodobý majetek - zná struktura dlouhodobého majetku - rozliší základní dokumenty u dlouhodobého majetku	5. Zabezpečení hlavní činnosti dlouhodobým majetkem - dlouhodobý majetek - dělení dlouhodobého majetku - hospodaření s dlouhodobým majetkem
- popíše základní metody získávání zaměstnanců - chápe význam personálních činností - na příkladu popíše základní způsoby získávání zaměstnanců - určí kritéria pro výběr zaměstnanců - vysvětlí funkci odborů a kolektivní smlouvy - vymezí základní oblasti péče o zaměstnance	6. Zabezpečení hlavní činnosti lidskými zdroji - trh práce, kvalifikace zaměstnanců - personální činnosti - zjištění a plánování počtu zaměstnanců - získávání a výběr zaměstnanců - péče o zaměstnance

2. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Žák: - se orientuje v základních pojmech z oblasti mzdových předpisů - chápe rozdíl mezi odměňováním v soukromém a veřejném sektoru - vypočte základní mzdu, pobídkové složky mzdy, náhrady mezd, hrubou mzdu - provede výpočet zdravotního a sociálního pojištění, vypočte čistou mzdu	7. Mzdová soustava - právní úprava mzdy a platu - složky mzdy - zdanění mzdy - sociální a zdravotní pojištění - výpočet hrubé a čisté mzdy
---	---

- rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - zjistí hospodářský výsledek - vypočte a pojmenuje základní ukazatele efektivity a rentability a komentuje výsledky, - na příkladech rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočte podle kalkulačního vzorce celkové náklady a cenu výrobku - zná význam zisku pro podnikatele - rozliší vlastní a cizí zdroje, zdroje krátkodobé a dlouhodobé	8. Hospodaření obchodního závodu - finanční hospodaření obchodního závodu, základní ukazatele efektivity a rentability - náklady - členění nákladů, možnosti snižování nákladů - výnosy - členění výnosů, možnosti zvyšování výnosů - výsledek hospodaření - rozdělení zisku - ztráta - zdroje financování podniku - ceny a jejich tvorba - kalkulace, kalkulační vzorec
- rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje domácnosti a na základě toho sestaví rozpočet - navrhne využití volných finančních prostředků a řešení nedostatku finančních prostředků, dokáže identifikovat rizika spojená s investováním a se zadlužením - dokáže navrhnout řešení krizových finančních situací rodiny - orientuje se v základních typech pojištění a vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	9. Osobní finance, finanční gramotnost - osobní (domácí) rozpočet, příjmy, výdaje a majetek domácnosti - možnosti investování - řešení deficitu rozpočtu - problematika zadlužení a předlužení, exekuce, oddlužení - pojištění – význam a druhy
- vysvětlí fungování finančního trhu a popíše úlohu jednotlivých subjektů na finančním trhu; - rozčlení finanční trh a uvede příklady peněžních produktů - zná základní úrokové sazby - chápe rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - zná funkci peněz a jejich základní formy - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku - zná roli centrální banky, její hlavní úkoly - rozliší aktivní, pasivní a neutrální bankovní operace komerčních bank - zná základní možnosti investování a jejich rizika, provede jednoduché srovnání výhodnosti peněžních produktů; - orientuje se v nabídce základních bankovních produktů a nejobvyklejších druhů pojištění - rozlišuje cenné papíry krátkodobé a dlouhodobé, majetkové a úvěrové - rozliší RM systém a burzu	10. Finanční trh - finanční trh – podstata, subjekty - úrok a úroková sazba - cenné papíry a obchodování s nimi - peníze - bankovní soustava - centrální banka - služby komerčních bank - základní pravidla investování, vztah výnosu a rizika - investiční a podílové fondy - účastnické a penzijní fondy - stavební spořitelny - pojišťovny – životní a neživotní pojištění

- uvede různé druhy a formy úvěrů a vhodnost jejich použití - na příkladu posoudí, zda nabídka je v souladu s ochranou spotřebitele na finančním trhu - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	
- srovná úlohu velkých a malých podnikatelských subjektů - uvede příklady korporací ve vybraných odvětvích národního hospodářství - zná jednotlivé složky nástrojů hospodářské politiky státu - porovná hodnoty ukazatelů produktu celkem a na obyvatele - dokáže popsat měnovou politiku - chápe význam státního rozpočtu jako nástroje rozpočtové politiky, uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu, chápe důsledky státního schodku - dokáže popsat daňovou soustavu ČR a chápe podstatu jednotlivých typů daní - dokáže popsat sociální a důchodovou politiku - vysvětlí vývoj, příčiny, druhy a důsledky nezaměstnanosti - chápe význam zahraničního obchodu, podstatu a nástroje zahraničně obchodní politiky - porovná obchodní a platební bilanci; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům	11. Národní hospodářství - struktura národního hospodářství - vývoj národního hospodářství - monetární politika - fiskální politika - státní rozpočet, daňová soustava - sociální politika a důchodová politika - zahraničně obchodní politika - základní makroekonomické ukazatele (hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, platební bilance), magický čtyřúhelník
- zná důvody vzniku prvních evropských institucí - zná důvody vzniku společné evropské měny - zná hlavní příjmy a výdaje EU - chápe význam ekonomické integrace - chápe význam a smysl mezinárodních měnových institucí - zná základní charakteristiku zemí skupiny G7	12. Ekonomická integrace, Evropská unie - význam a formy ekonomické integrace - vznik EU - instituce EU, rozpočet EU - společná evropská měna - mezinárodní ekonomické organizace – MMF, Světová banka - ekonomika nejvýznamnějších států světa (G7/G8/G20/BRICS)

6.12 Právo

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.12.1 Pojetí předmětu právo

6.12.1.1 Obecné cíle předmětu

V předmětu právo se rozvíjí na základě znalostí právních norem odpovědnost, morálka, postoje v lidském společenství a kultivuje se chování v určitých společenských právních vztazích. Žáci jsou vedeni k toleranci a k pochopení mnohotvárnosti dnešního světa, k efektivnímu chování a jednání a k celoživotnímu vzdělávání, protože se právní odvětví neustále vyvíjí a mění.

6.12.1.2 Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP z okruhu ekonomika a právo. je zařazeno do obou ročníků. Seznamuje se základními právními pojmy, které se týkají převážně oblasti podnikání a to s důrazem na živnostenské podnikání, přispívá právními znalostmi o hlavní činnosti podniku, o zásobování a odbytu, umožňuje porozumět právním předpisům, které upravují majetkové vztahy v občanském a obchodním právním odvětví, vede k pochopení pracovněprávních vztahů.

Žáci získávají přehled o právních normách v profesní, soukromé i veřejné oblasti života společnosti.

6.12.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Předmět právo posiluje dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti, respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, odpovědnosti za sebe sama, svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních. Motivuje k celoživotnímu vzdělávání v oblasti práva.

6.12.1.4 Metody a formy práce

Z problémových metod je zařazován problémový výklad, spočívající v učitelem vytýčeném (formulovaném) problému, kdy žáci společně s učitelem, popř. samostatně problém analyzují, formulují postup řešení s následným výběrem a verifikací (ověřením) optimálního řešení. Na tuto činnost pak navazuje metoda reproduktivní, spočívající v učitelem vypracovaném a organizovaném systému typových úloh, opakovacími rozhovory, diskusí o problému a práce s textem.

6.12.1.5 Hodnocení výsledků žáků

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů, přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Žák je hodnocen převážně formou krátkých písemných prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probraných témat nebo formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům. Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem. Při hodnocení se zohledňuje aktivita studenta v hodinách, jeho individuální předpoklady a vlohy. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

6.12.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu právo se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní kompetence** - v tomto předmětu se žáci musí vyjadřovat jasně, výstižně, a to jak ve formě písemné tak i ústní, znát lidská práva a svobody, umět je obhajovat, upřednostňovat slušnost, poctivost a dobré chování jako základ nejen pro soukromý život, ale i v podnikání, umět se prezentovat ve svém oboru podnikání, případně na trhu práce.
- **Personální a sociální kompetence** - systém a struktura právních norem pomáhá formovat postoje studentů, sociální role, konflikt rolí, charakteristické rysy povolání a jejich vztah k výkonu povolání.
- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti. Vyhledává informace z různých zdrojů.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žák získá přehled o formách podnikání, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu. Má představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele.
- **Digitální kompetence** – žák umí efektivně využívat digitální technologie k pochopení a analýze právních témat, umí se orientovat v právních aspektech povinnostech v online prostředí

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu právo prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** - žák je veden k poznání práva, právního státu, možností profesní dráhy, ke svobodnému rozhodnutí na volbu povolání.
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomuje existenci života všech živých bytostí, zapojuje se do ochrany a zlepšování životního prostředí, právní ochrany občanů.
- **Člověk a digitální svět** – žák pracuje s moderními technologiemi, zejména digitálními nástroji, internetem, sociálními médii a dalšími aspekty digitálního prostředí.

6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně 32 hodiny celkem

Žák - chápe úlohu státu a jeho suverenitu - vysvětlí podstatu právního státu a uvede příklady protiprávního jednání - vysvětlí rozdíl mezi právem objektivním a subjektivním - orientuje se v právech a povinnostech v online prostředí - vysvětlí rozdíl mezi veřejným a soukromým právem - uvede příklady - vysvětlí rozdíl mezi právem a morálkou - charakterizuje právní řád, jeho strukturu - vysvětlí podstatu právních norem - správně určí platnost, účinnost, působnost právních předpisů - vysvětlí zákonnost, právní vědomí - uvede příklady právních vztahů - umí charakterizovat právní odvětví - umí charakterizovat osoby ve smyslu právním	1. Základní právní pojmy - stát, charakteristika, svrchovanost státu - právo ve smyslu objektivním a subjektivním - ochrana osobních údajů podle GDPR, autorská práva, kyberkriminalita - právo veřejné a soukromé - právo a morálka - právní řád a skutečnosti patřící k pojmu právní řád - právní normy, druhy, publikace, platnost, působnost, účinnost - zákonnost, právní vědomí - právní vztahy, právní skutečnosti - systém práva - právní odvětví - osoby fyzické, právnické, právní termín - třetí osoba
- zná historický vývoj důležitých právních norem, které tvoří právní základ demokratických států - orientuje se v Základní listině práv a svobod - dovede charakterizovat jednotlivé hlavy Ústavy ČR	2. Ústavní právo - historie a první pokusy o uplatnění lidských práv - struktura a obsah Základní listiny práv a svobod - struktura a obsah jednotlivých hlav Ústavy ČR
- orientuje se v občanském právu zejména v právu věcném - charakterizuje zástavní právo, zadržovací právo a věcná břemena - zná zásady dědění ze zákona i ze závěti	3. Občanské právo - práva věcná (vlastnické, spoluvlastnické, právo držby, práva k věcem cizím) - právo závazkové - právo dědické, druhy závěti

Žák - orientuje se v občanském zákoníku a zákoně o obchodních korporacích - ovládá základní pojmy obchodního práva - vysvětlí podstatu protimonopolního práva a některých forem nekalé soutěže - vyhledá smlouvy upravené v občanském zákoníku a zákoně o obchodních korporacích především pojmenované smlouvy - rozliší vady faktické a právní, zjevné, skryté, odstranitelné a neodstranitelné, průběh reklamace	1. Obchodní právo - pojmy obchodního práva: obchodní jméno, obch. tajemství, obchodní rejstřík, majetek, statutární orgán, prokura, plná moc, obchodní společnost, družstvo - soutěžní právo - obchodně závazkové vztahy: vznik, obsah, změny, zánik závazků - obchodní smlouvy, pojmenované smlouvy - odpovědnost za vady
- orientuje se v Živnostenském zákoně - ví, jak postupovat při zakládání a při ukončení živnosti - zná základní povinnosti podnikatele vůči státu - zná konkrétní úkoly kontaktních míst veřejné správy - popíše podmínky pro vznik a zánik obchodní korporace	2. Živnostenský zákon - historie Živnostenského zákona - charakteristika Živnostenského zákona - pojem živnost, subjekty živ.podnikání - podmínky podnikání (všeobecné, zvláštní) - druhy živnosti (ohlašovací, koncesované) - řízení před živnostenským úřadem - provozovna, odpovědný zástupce - CECH POINT - Obchodní korporace – osobní a kapitálové společnosti
- Orientuje se v zákoníku práce - uplatní znalosti o náležitostech pracovní smlouvy - dovede definovat důležité pojmy pracovního práva - orientuje se v požadavcích zaměstnavatele při získávání a výběru pracovníků - dovede odlišit jednotlivé odpovědnosti jak ze strany zaměstnance, tak i zaměstnavatele - vysvětlí úlohu odborů a kolektivních smluv	3. Pracovní právo - pracovní poměr: vznik, změny, skončení - dohody konané mimo pracovní poměr - pracovní řád, kázeň - pracovní doba, délka, rozvržení, přestávka - dovolená – druhy, čerpání dovolené - péče o zaměstnance - pracovní podmínky žen a mladistvých - odpovědnost zaměstnavatele za škodu - druhy - odbory, kolektivní smlouvy, BOZP - Národní soustava zaměstnání

6.13 Management a marketing

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.13.1 Pojetí předmětu management a marketing

6.13.1.1 Obecné cíle předmětu

Předmět učí rozvíjet základní marketingové znalosti a také základní znalosti z managementu, pochopit význam marketingu a managementu, připravit žáky na možnost samostatně podnikat, využít marketingové nástroje k rozvoji podniku, poznat 5 základních manažerských funkcí a umět je využít, připravovat se na možnou budoucí nižší manažerskou pozici.

6.13.1.2 Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP z okruhu ekonomika a právo. Žák se naučí základní pojmy z managementu a marketingu získá představu o úrovních a funkcích managementu, strategickém plánování a hlavních zásadách řízení. V marketingu umí vysvětlit jeho strategii, velmi důkladně se seznámí s nástroji marketingového mixu, průzkumem trhu a získané poznatky umí využít při zpracování a obhajobě podnikatelského záměru u maturitní zkoušky.

6.13.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Žáci získávají teoretické znalosti z daných předmětů, které potom velmi dobře uplatní v praxi (v podniku, při vlastním podnikání), chápou propojenost jednotlivých ekonomických předmětů.

6.13.1.4 Metody a formy práce

Při výuce je nejčastěji využívána metoda slovní - dialogická (řízený rozhovor, skupinová diskuze), slovní – práce s textem, jsou používány aktivizující didaktické metody (hraní rolí, hry, spolupráce ve dvojicích, skupinová práce, párové rozhovory, samostatná vystoupení žáků).

Nejčastěji používanými formami výuky budou hromadná frontální výuka a skupinová výuka s využitím dataprojektoru, počítačové učebny, a odborných časopisů.

6.13.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen především formou písemných prací, kde se ověřuje jak pochopil danou problematiku z posledních probraných témat. Ústní zkoušení je prováděno formou individuálního rozhovoru se žákem před tabulí. Žák musí vypracovat ve skupině seminární práci na daná témata. Při hodnocení se dále zohledňuje aktivita při hodinách. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

6.13.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se nejvíce rozvíjejí následující kompetence.

- **Komunikativní kompetence** – v tomto předmětu se studenti musí vyjadřovat jasně, výstižně, a to jak ve formě písemné tak i ústní. U některých problémů je potřeba citovat obchodní, živnostenské a jiné zákoníky. Žáci musí umět slovně obhájit svoji seminární práci.
- **Personální a sociální kompetence** – systém a struktura tržní ekonomiky pomáhá formovat postoje k ekonomii, managementu, marketingu a společnosti, předmět učí žáky naslouchat pozorně

druhým, účastnit se diskusí, kriticky hodnotit a tolerovat názory jiných lidí, rozvíjet zvyklosti spojené s morálkou a právní normy potřebné pro podnikání

- **Kompetence k celoživotnímu učení** - student využívá různých stylů učení, které mu nejlépe vyhovují, organizuje si systém učení, vyhledává informace z různých zdrojů a hodnotí jejich spolehlivost.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – student získá základní marketingové a manažerské dovednosti, které potom uplatní při vlastním podnikání nebo při práci ve firmě.
- **Digitální kompetence** – žák umí získávat informace z otevřených zdrojů a dále je zpracovávat, kriticky přistupovat k získaným informacím, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních technologií, rozvíjet práci s běžným základním a aplikačním programovým vybavením včetně nových aplikací, využívat vhodné prostředky online a offline komunikace, žák je veden k vytváření a úpravě textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích, žák je podporován v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** - výuka v marketingu a managementu rozšiřuje obzory žáka, žák chápe význam těchto věd, dále chápe principy a vliv těchto oborů na společnost, žák umí diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporuje svoje názory a připomínky.
- **Člověk a životní prostředí** - žáci jsou vedeni k posouzení vlivu především marketingu na přírodu a životní prostředí, žáci znají nejnovější marketingové strategie, která jsou šetrnější k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – žák pracuje s moderními technologiemi, zejména digitálními nástroji, internetem, sociálními médii a dalšími aspekty digitálního prostředí.

6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zná a správně používá základní pojmy z managementu - umí vysvětlit tři úrovně managementu - zná základní funkce a postavení manažera	1. Úvod do managementu - historie a vývoj managementu - definice managementu - manager, ideální manager - úrovně managementu - základní funkce managerů
- chápe plánování jako stanovení cílů organizace v čase a vymezení postupů, jak těchto cílů dosáhnout - zná základní metody plánování	2. Plánování - úkoly plánování - 4 faktory plánování - časové hledisko plánování - plánování z hlediska rozhodování - stanovení cílů - metody plánování
- chápe organizování jako jednu ze základních manažerských činností - zná způsob a metody organizování	3. Organizování - základní prvky organizování - organizační struktura - způsob organizování - koordinace mezi jednotlivými aktivitami podniku - metody organizování

- zná úkoly řízení lidských zdrojů při získávání kvalitních lidí pro podnik, práci s nimi a motivaci či stanovení optimálních mzdových postupů	4. Řízení lidských zdrojů - definice řízení lidských zdrojů /personalistiky - úkoly personalisty - získávání a pracovníků - hodnocení pracovníků a jejich výkonů - odměňování pracovníků - ochrana při práci, pracovní podmínky - další vzdělávání
- zná moderní zásady řízení - umí aktivovat lidi a vést je k vyšší samostatnosti a angažovanosti - umí využívat motivační nástroje v oboru	5. Řízení lidí - styly vedení/ řízení – Manažerská mřížka, Situační vedení - styly řízení v praxi - motivace a způsoby motivace podle zralosti skupiny
- chápe význam a postupy kontrolní činnosti	6. Kontrola - fáze kontroly - funkce kontroly - druhy kontroly

2. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Žák - chápe význam marketingu - zná marketingové koncepce	1. Marketing a prodejní činnost - historický vývoj marketingu - základní marketingové koncepce
- zná druhy a typy marketingu - umí vysvětlit co je marketingová strategie	2. Základy marketingu - základy marketingu, druhy marketingu, typy marketingu - marketingová strategie
- chápe marketingový mix jako jeden ze základních prvků marketingu - zná nástroje marketingového mixu - umí utvořit cenu výrobku a služeb - zná hlavní vlivy na utváření ceny	3. Marketingový mix - marketingový mix - produkt - koncepce totálního produktu - propagace, komunikační mix - cena, cenové kategorie - stanovení ceny, metoda tvorby cen - distribuce, distribuční strategie, formy odbytu
- umí vytvořit swot analýzu - rozpozná jednotlivé fáze životního cyklu výrobku - nástroje marketingového mixu a průzkum trhu umí zapracovat v podnikatelském záměru	4. Marketingový průzkum trhu - marketingový průzkum - swot analýza - chování kupujícího - životní cyklus výrobku - podnikatelský záměr

6.14 Účetnictví

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	192 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.14.1 Pojetí předmětu účetnictví

6.14.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem předmětu účetnictví je pochopit podstatu a význam účetnictví pro evidenci, řízení a kontrolu hospodaření podnikatelských subjektů.

Předmět rozvíjí ekonomické myšlení žáků. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování o finanční stránce činnosti ekonomických subjektů. Učí se pracovat pečlivě, svědomitě, přehledně a soustavně, kontrolovat výsledky své práce a nést za ně odpovědnost.

6.14.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu účetnictví a daně. Předmět rozvíjí ekonomické myšlení žáků a poskytuje jim znalosti principů účtování a vedení daňové evidence. Osvojení učiva je nezbytným předpokladem pro vytvoření ucelené představy o vztahu mezi ekonomickou realitou a jejím číselným vyjádřením.

Žáci se učí účtovat o majetku a závazcích, o nákladech a výnosech, o daních a o tvorbě, rozdělení a použití výsledku hospodaření. Orientují se v účetních výkazech a daňových přiznáních.

Žáci si osvojují dovednosti pro pořizování a zpracování účetních dokladů. Důraz je kladen na přesnost, dodržování právních norem a obchodní etiky. Žáci získají schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Žáci poznají nezbytnost daňové zátěže a naučí se rozlišovat a určovat jednotlivé druhy daní. Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty, s ekonomikou, právem, managementem, marketingem a informatikou.

6.14.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výukou v předmětu účetnictví žáci získají pozitivní vztah k účtování, jsou připraveni pro řešení praktických úkolů při podnikání, pracují kvalitně a pečlivě, vytváří si vlastní úsudek, jednají zodpovědně a přijímají odpovědnost za svá rozhodnutí, mají vhodnou míru sebevědomí a jsou schopni kriticky hodnotit výsledky své vlastní práce.

6.14.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívají metody expoziční - výklad, vysvětlování učiva, práce s učebnicí, práce s připravenými materiály, práce s formuláři a doklady, zápisy na tabuli, příklady z praxe, samostatná práce žáků, metody motivační - pochvaly, demonstrace, možnosti budoucího využití učiva v praxi, a metody fixační - ústní a písemné opakování učiva, domácí práce, rozhovor, diskuse, nácvik dovedností. Ke shrnutí a upevnění veškerého učiva daného ročníku slouží závěrečné souvislé příklady.

Výuka má především formu hromadného vyučování v kombinaci se zařazením skupinové práce, v případě potřeby je uplatňován individuální přístup.

6.14.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků se vychází ze schopnosti logického a ekonomického myšlení žáků, z úrovně teoretických znalostí a praktických dovedností, z přesnosti vyjadřování, z úrovně písemného projevu, z aktivity při vyučování a z úrovně plnění zadaných úkolů. Podkladem pro hodnocení je ústní zkoušení a písemné testy.

Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem nebo formou frontálního zkoušení žáků v lavicích, vždy je možno zapojit do procesu zkoušení i ostatní žáky.

Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat, nebo formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům nebo jejich částem.

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění úkolů a zohlednění individuálních předpokladů a vloh jednotlivých žáků.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.14.1.61.1.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu účetnictví se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním ekonomické terminologie, rozvíjí schopnost vyjadřovat se v projevech písemných i ústních, vhodně se prezentovat a vyjadřovat své názory, postoje.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, dovednost analyzovat a řešit problémy, nacházet uplatnění při práci v týmu, připravenost kriticky hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě, získá přehled o formách podnikání, orientuje se, jak postupovat při výběru právní formy, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu, dokáže vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru.
- **Digitální kompetence** - předmět učí žáky efektivně využívat digitální technologie pro správu a zálohování důležitých materiálů, vede žáky k systematickému vyhledávání a kritickému hodnocení informací z digitálních zdrojů, učí žáky používat digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, úrokové sazby, RPSN), vede žáky k efektivnímu využívání dostupných softwarových nástrojů pro správu financí, daňové evidence a účetnictví

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu účetnictví prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení stavu životního prostředí a k pochopení nutnosti trvale udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií k získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

3 hodiny týdně

celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - charakterizuje předmět účetnictví, vymezí základní pojmy – účetní jednotka, účetní období - charakterizuje předmět daňové evidence, vymezí okruh osob vedoucích daňovou evidenci - vyjmenuje knihy používané obvykle pro vedení daňové evidence	Vymezení účetnictví a daňové evidence - předmět a právní úprava daňové evidence - předmět a právní úprava účetnictví - účetní doklady a knihy
Žák - účtuje o pokladně na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů - vyhotoví pokladní příjmové a výdajové doklady - vede pokladní knihu - účtuje na základě bankovního výpisu - účtuje o ceninách	Peněžní prostředky - příjmy a výdaje - pokladna a ceniny - bankovní účty vkladové a úvěrové
Žák - vypočítá pořizovací cenu materiálu - vede skladovou evidenci zásob - vyhotoví příjemku, výdejku - pracuje s dodacími listy - účtuje o materiálu a o výrobcích - účtuje o nákupu a prodeji zboží - vyplní skladní kartu na základě příjemek a výdejek	Zásoby - členění a oceňování zásob - účtování zásob - analytická evidence zásob
Žák - charakterizuje hmotný majetek v daňové evidenci - uvede členění dlouhodobého majetku v účetnictví - účtuje o pořízení, převzetí, odpisech dlouhodobého majetku - zatřídí hmotný majetek do odpisových skupin podle zákona o dani z příjmů - počítá daňové odpisy – rovnoměrné a zrychlené - počítá oprávky a ZC dlouhodobého majetku - vyhotoví inventární kartu dlouhodobého majetku - účtuje o vyřazení dlouhodobého majetku	Dlouhodobý majetek - členění a oceňování dlouhodobého majetku - pořizování dlouhodobého majetku - odpisování dlouhodobého majetku - vyřazování dlouhodobého majetku - analytická evidence dlouhodobého majetku

Žák - uveďte přehled nejtypičtějších pohledávek a závazků - vyhotoví fakturu a zachytí ji v knize vystavených faktur - likviduje přijaté faktury a zachytí je v knize přijatých faktur - účtuje přijaté a vydané faktury a jejich úhrady - účtuje o dalších pohledávkách – za zaměstnanci a pojišťovnami - účtuje o dalších závazcích – u zaměstnanců, pojišťoven a finančního úřadu	Pohledávky a závazky - charakteristika a členění pohledávek a závazků - pohledávky a závazky z obchodního styku - pohledávky a závazky vůči zaměstnancům - pohledávky a závazky vůči finančnímu úřadu, institucím sociálního zabezpečení
--	--

2. ročník

3 hodiny týdně

celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - charakterizuje složky vlastního kapitálu - účtuje o vlastním kapitálu individuálního podnikatele - účtuje o základním kapitálu v obchodních společnostech - účtuje o rezervách - účtuje další dlouhodobé závazky - uveďte možnosti rozdělení zisku a úhrady ztráty v obchodních společnostech a družstvu - účtuje o rozdělení zisku, úhradě ztráty	Kapitálové účty - vlastní kapitál individuálního podnikatele - základní kapitál - výsledek hospodaření, rozdělení zisku, úhrada ztráty
Žák - uveďte členění nákladů a výnosů – účetní a daňový pohled - účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví - provede uzávěrku nákladových a výnosových účtů	Náklady a výnosy - charakteristika nákladů a výnosů - pravidla účtování nákladů a výnosů - analytická evidence nákladů a výnosů
Žák - popíše jednotlivé činnosti související s provedením inventarizace - provede dokladovou inventarizaci BÚ, pohledávek a závazků - vyčíslí inventarizační rozdíly a zaúčtuje je - uzavře rozvahové a výsledkové účty - transformuje HV na základ daně z příjmů a vypočítá daň z příjmů - vypočítá výsledek hospodaření, sestaví a uzavře účet zisků a ztrát	Uzavření daňové evidence a účetnictví - inventarizace majetku a závazků - uzávěrkové operace v daňové evidenci a účetnictví - přehled majetku a závazků - účetní závěrka - otevření účtů na začátku účetního období

- sestaví přehled majetku a závazků v daňové evidenci - schematicky sestaví rozvahu - otevře rozvahové účty na začátku účetního období	
Žák - charakterizuje jednotlivé přímé a nepřímé daně - vymezí základní pojmy pro uvedené daně – předmět daně, poplatník a plátcе daně, zdaňovací období, základ daně, sazba daně - vypočítá daň z příjmů fyzických osob (právnických osob) a vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob (právnických osob) - stanoví zálohy na daň z příjmů a termíny jejich splatnosti - orientuje se ve vztazích mezi plátcem a neplátcem DPH - vymezí náležitosti daňových dokladů - vypočítá DPH na vstupu, na výstupu včetně zahrnutí samovyměření daně a výslednou daňovou povinnost (nadměrný odpočet) - stanoví zálohy na daň silniční a termíny jejich splatnosti - vypočítá daň silniční a vyhotoví daňové přiznání k dani silniční	Daňová soustava - druhy daní - daň z příjmů - daň z přidané hodnoty - daň silniční - správa daní – daňové přiznání
Žák - uvede povinnosti podnikatele - osoby výdělečně činné ve vztahu k institucím zdravotního a sociálního pojištění - vyplní základní tiskopisy - oznámení pojištěnce a přihlášku k důchodovému pojištění - vymezí základní pojmy – hlavní a vedlejší činnost, vyměřovací základ, sazby zdravotního a sociálního pojištění - stanoví výši měsíčních záloh na zdravotní a sociální pojištění osob výdělečně činných - vyhotoví přehled příjmů a výdajů pro výpočet roční výše zdravotního a sociálního pojištění osob výdělečně činných	Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele - zdravotní pojištění osob výdělečně činných - sociální pojištění osob výdělečně činných - přehled příjmů a výdajů pro účely zdravotního a sociálního pojištění

6.15 Písemná a elektronická komunikace

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května, Zábřeh
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.15.1 Pojetí předmětu PEKO

6.15.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili vědomosti a dovednosti nutné pro vykonávání administrativních prací fyzických a právnických osob a získali tak základy pro další odborné vzdělávání i budoucí praxi. Žáci se naučí zabezpečit počítač, používat kancelářský software, pracovat s internetem.

Žáci si zvýší produktivitu a kvalitu práce na počítači, vytvoří si základy klávesnicové gramotnosti a rozvinou samostatné logické uvažování a kultivovaný písemný projev po stránce gramatické a věcné správnosti a po stránce odborné a logické stylizace.

6.15.1.2 Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP části písemná a elektronická komunikace. Obsah vzdělávání prolíná všemi odbornými obsahovými okruhy a také je propojen se vzdělávací oblastí informatické vzdělávání.

Část učiva vychází také z RVP z obsahového okruhu informatické vzdělávání. Žáci se seznámí s hardwarem a softwarem a s využitím moderních komunikačních technologií. Naučí se pracovat s typickými aplikacemi – textový editor, tabulkový procesor, program pro tvorbu prezentací, práci s grafikou a další obvyklé aplikace. Důležitá část výuky je věnována práci s internetem jako zdrojem informací a komunikace.

6.15.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V písemné a elektronické komunikaci se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání studentů k tomu, aby se lépe orientovali v dané oblasti a dokázali využít prakticky nabytých vědomostí a dovedností ve své denní praxi ať už jako soukromé fyzické či právnické osoby nebo zaměstnanci úřadů. Výuka tohoto předmětu by měla být vyváženě rozložena jak po stránce teoretické, tak praktické s důrazem na praktické využití nabytých vědomostí. Do života studentů by měla přinést základy a poznatky z uvedeného předmětu, o které se budou moci opřít a využít v běžném pracovním životě plném stresu.

6.15.1.4 Metody a formy práce

Hlavní metodou je praktické cvičení, dále slovní metody (monologické, dialogické), názorné demonstrační metody (pozorování, předvádění – ukázka, demonstrace obrazu statických, projekce statická a dynamická).

Ve výuce budou používány hromadná frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka, princip postupu od jednoduchého ke složitějšímu, princip opakování.

Pro výuku budou sloužit počítačové učebny s PC zapojenými do školní sítě LAN a nainstalovaný výukový program na jednotlivých PC, laptop s datovým projektořem a učebnice.

6.15.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k předmětu písemná a elektronická komunikace.

Toto hodnocení můžeme rozdělit na hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách písemné a elektronické komunikace, jeho přístup k řešení zadaných úkolů a snaze se naučit něčemu novému, hodnocení věcného obsahu, stylizace, pravopisu a formální úpravy dle ČSN u vyhotovených

písemností, klasifikace úrovně vypracovaných tabulek, hodnocení teoretických vědomostí prověřených průběžnými testy.

6.15.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu písemná a elektronická komunikace se nejvíce rozvíjí následující kompetence:

- **Komunikativní kompetence** - žák je schopen vyjadřovat se podle pravidel a zásad kulturního projevu, formulovat, prezentovat a obhajovat své názory a postoje, analyzovat a správně interpretovat text, písemně a ústně vyjadřovat své myšlenky jazykově správně, jasně a souvisle.
- **Personální a sociální kompetence** - žák umí přijímat kritiku a rady, přijímat hodnocení svých výsledků a reagovat na ně přiměřeným způsobem, uvědomovat si své přednosti a nedostatky, umí spolupracovat v týmu, uznávat autoritu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly.
- **Digitální kompetence** – žák umí získávat informace z otevřených zdrojů a dále je zpracovávat, kriticky přistupovat k získaným informacím, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních technologií, rozvíjet práci s běžným základním a aplikačním programovým vybavením včetně nových aplikací, využívat vhodné prostředky online a offline komunikace, žák je veden k vytváření a úpravě textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích, žák je podporován v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, umí prezentovat sebe i svoji odbornost, má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Zařazení průřezových témat v předmětu.

- **Občan v demokratické společnosti** - výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, potřebného sebevědomí, ke schopnosti jednat s lidmi, formulovat a obhajovat svůj vlastní názor, hledat kompromisní řešení, k úctě k materiálním a duchovním hodnotám.
- **Člověk a digitální svět** - žáci umí vyhledávat informace na internetu a v dalších informačních zdrojích, umí je efektivně zpracovávat.
- **Člověk a životní prostředí** - žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí ve kterém žijí, k jeho ochraně a zachování pro další generace, k poznávání a lepšímu pochopení světa.

6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí pojem počítač, popíše jejich strukturu a jednotlivé části; vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty - rozumí fungování hardwaru natolik, aby jej mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový - vyjmenuje jednotlivé typy operačních systémů a vysvětlí rozdíly mezi nimi jak z uživatelského hlediska, tak z hlediska vnitřního fungování; popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle - osobní počítač - hardware, software, principy fungování, části, periferie - základní a aplikační programové vybavení - operační systém, jeho nastavení - data, soubor, složka, souborový manažer - komprese dat - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - ochrana autorských práv

- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí - je si vědom možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním výpočetní techniky - aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí - orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory, odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	
Žák: - přesně a v přiměřené rychlosti ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou - píše podle diktátu - zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování	2. Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu - psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek
Žák: - vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty - vytváří jednoduché multimediální dokumenty v některém vhodném formátu - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem - ovládá základní práce v databázovém procesoru; - zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje - používá běžné základní a aplikační programové vybavení - pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	3. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - textový procesor - tabulkový procesor - databáze - software pro tvorbu prezentací - spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) - grafika (rastrová, vektorová, formáty, základy práce v SW nástrojích) - další aplikační programové vybavení

Žák: - zpracovává písemnosti a tabulky a upravuje je podle normy - manipuluje s písemnými a elektronickými dokumenty podle stanovených pravidel	4. Zpracování písemností a manipulace s nimi - pravidla doporučené normalizované úpravy písemností a adres - obchodní, právní, personální a interní písemnosti, osobní dopisy - tabulky (jejich náležitosti a druhy) - manipulace s dokumenty
Žák: - uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace - jedná podle zásad společenského chování a profesního vystupování - uplatňuje znalosti psychologie trhu v obchodním jednání - využívá znalostí sociálního jednání	5. Interpersonální komunikace a společenský styk - sociální psychologie - psychologie práce - psychologie trhu - sociologie
Žák: - chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky - komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky k jejich získávání - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává - zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému - správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím	6. Práce v lokální síti, elektronická komunikace, internet, práce s informacemi - počítačová síť, server, pracovní stanice - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků - e-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, videokonference, FTP - celosvětová počítačová síť internet - informační zdroje, informace a práce s nimi

6.16 Psychologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.16.1 Pojetí předmětu Psychologie

6.16.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je předat žákům znalosti z oblasti obecné psychologie, sociální psychologie a psychologie práce. Naučit je komplexně využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, při řešení problémů v mezilidských vztazích v osobním i pracovním životě, k snazšímu pochopení sebe sama i motivů jednání druhých, k rozvoji vlastní osobnosti.

Vede ke kritickému ztotožnění s principy, normami a pravidly kulturního chování a vyjadřování ve společenských a pracovních situacích.

Učí přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit vlastní úsudek, nenechat se manipulovat.

6.16.1.2 Charakteristika učiva

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP Podnikání, části písemná a ústní komunikace. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy psychologie osobnosti, sociální psychologie a psychologie práce s cílem pochopit praktické využití v osobním životě, v mezilidských vztazích a v pracovním prostředí.

Ve výuce je kladen důraz nejen na teoretické zvládnutí poznatků, ale zejména na přípravu jedince na praktický život. Učivo si žák osvojuje poznatky na základě analýzy příkladů a modelových situací, metody problémového učení, frontální výuky a na základě psychologických testů.

6.16.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Vyučování vede žáky k osvojení zásad duševní hygieny, zdravého životního stylu, aby se péče o biopsychosociální zdraví stala součástí jejich hodnotové orientace.

V průběhu výuky se naučí lépe porozumět sobě i druhým lidem. Hlubší pochopení zákonitostí fungování lidské psychiky povede k větší toleranci ostatních. Studenti si osvojí teoretické základy interakce a komunikace mezi lidmi a naučí se je aktivně využívat k řešení problémových situací. Výuka je směřována především k tomu, aby zkvalitnila soukromý a pracovní život studenta. Přináší náměty, jak se vyrovnat s konkrétními situacemi vzhledem k typu osobnosti. Předmět psychologie je zaměřen především prakticky, k rozvoji takových kompetencí, které žák uplatní v dalším životě.

6.16.1.4 Metody a formy práce

Žáci se s předmětem seznamují formou výkladu, vysvětlování, her a prezentací. Učí se samostatně vyhledávat informace v odborných publikacích, na internetu (tvorba referátů) a o získaných informacích besedují s ostatními (vlastní interpretace informací). V modelových situacích žáci procvičují schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně nácviku role aktivního partnera v pracovním styku.

Čerpáno bude také z příprav pedagoga, které vznikají formou shromažďování informací z odborných textů, knih a s využitím internetu. Vědomosti získají žáci zejména z odborných textů významných psychologů a pedagogů (Vágnerové, Jedličky, Hovorky, Matouška, Říčana, Wolfa a dalších).

Využívána bude hojně i videotechnika, a to z důvodu praktické ukázky teoreticky přijatých informací.

6.16.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude založeno na písemné i ústní klasifikaci po ukončení jednoho či více tematických celků. Písemné zkoušení bude probíhat formou krátkých kontrolních prací. Ústní podoba zkoušení bude realizována prostřednictvím individuálního rozhovoru s žákem, případně frontálně se zapojením více žáků ve skupině.

Do hodnocení bude zároveň promítnuta také aktivita studenta, připravenost na výuku, schopnost logického uvažování i dovednost vyřešit konkrétní problémovou situaci. Také může být vzat zřetel na aktivitu žáka v době mimo vyučování.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.16.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí jsou u žáků rozvíjeny následující kompetence.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žáci se učí mít pozitivní vztah ke vzdělávání, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, uplatňovat různé způsoby práce s textem, být čtenářsky gramotný, hledat příklady z praxe, hledat v různých zdrojích, pořizovat si poznámky, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **Kompetence k řešení problémů** - žáci by měli být ochotni a schopni vyřešit problém v praxi – porozumět jádru problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, být schopni vhodně navést k adresné pomoci, spolupracovat při řešení problémů s ostatními odborníky, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí z minulosti.
- **Komunikační kompetence** - žáci se učí vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a správně, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, adekvátně reagovat v různých životních situacích učí schopnosti přijímat, ale zároveň také poskytovat kritiku a poradenství, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Personální a sociální kompetence** - žáci by měli ochotně přijímat rady i konstruktivní kritiku od druhých lidí, schopni samostatné práce i práce v kolektivu ostatních lidí, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, akceptovat systém nadřazenosti a podřazenosti a tolerovat názory druhých lidí, přestože s nimi nemusí souhlasit, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** - žáci by měli odpovědně, samostatně a iniciativně jednat nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, znát svá práva, ale také své povinnosti, dodržovat zákony, respektovat právo a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci a xenofobii, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, aktivně se zajímat o tradice a hodnoty svého národa, je přístupný multikulturnímu soužití v rámci společnosti.
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji, učíme žáky vyhledávat a hodnotit informace z digitálních zdrojů (např. vyhledávat relevantní psychologické články v online databázích, používat psychologické testy v digitální podobě,..), vedeme žáky k porozumění algoritmům sociálních sítí a jejich vlivu na myšlení a chování, vedeme žáky k posuzování přínosů a rizik digitalizace pro jedince a společnost a k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žáci mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomují si význam celoživotního učení a jsou připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu

práce v daném oboru, umí vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující průřezová témata.

- **Občan v demokratické společnosti** - výuka napomáhá k rozvoji osobnosti, učí respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický, vede k demokracii a humánnosti
- **Člověk a životní prostředí** – předmět rozvíjí respekt k životu jako nejvyšší společenské hodnotě, poznatky o zdravém životním stylu a o prevenci civilizačních chorob.
- **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií pro získávání informací, pro jejich zpracování a kritickou práci s nimi (žáci rozlišují podstatné a nepodstatné informace, pravdivé a nepravdivé, přístupy manipulativní od objektivních).

6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dokáže definovat pojem psychologie, rozdělit psychologické obory - popíše postavení psychologie v systému ostatních věd - vyjádří vlastními slovy praktické využití poznatků psychologie v osobním, společenském i profesním životě	1. Vymezení základních pojmů - úvod do předmětu psychologie - funkce psychologie - odvětví psychologie - psychologie v praxi
- dokáže vysvětlit jednotlivé metody oboru psychologie	2. Metody psychologie - pozorování - dotazník - rozhovor - experiment - testy - rozbor činnosti - sociometrie - grafologie
- definuje pojem osobnost, vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na rozvoj osobnosti - charakterizuje strukturu osobnosti, činitele jejího utváření a chování - popíše jednotlivé etapy vývoje osobnosti a životního cyklu člověka - uvede důležité události v psychice člověka během jeho života	3. Vymezení pojmu osobnost - osobnost - složky osobnosti - sebereflexe - utváření osobnosti z hlediska vývoje myšlení - stručná determinace vývoje osobnosti a životního cyklu člověka
- dokáže vysvětlit pojem charakter a temperament - dokáže objasnit osobnostní typologie - otestuje vlastní temperament	4. Pojem charakter a temperament osobnosti - charakter, temperament - Hippokratova typologie - Eysenckova typologie - Kretschmerova typologie - Sprangerova typologie

- pojmenuje a rozdělí jednotlivé psychické procesy a stavy, dokáže popsat jejich vlastnosti - vysvětlí pojem vnímání - dokáže vysvětlit pojem paměť, rozdělí paměť, poruchy paměti a dokáže prakticky paměť trénovat - dokáže vysvětlit a rozdělit myšlení, porozumí myšlenkovým operacím a umí je použít - dokáže vysvětlit a rozdělit řeč, používá řeč obrázků - dokáže vysvětlit a rozdělit pozornost, navrhne jak udržet pozornost - dokáže vysvětlit a rozdělit city	5. Psychické procesy a stavy - vnímání - pozornost - paměť - myšlení - řeč - pozornost - představy a fantazie - emoce a city - vůle a volní jednání
- uvede důležitost jednotlivých činností člověka - charakterizuje nejefektivnější formy učení	6. Základní formy činností - učení, práce - druhy učení - motivace
- vymezí význam zdravého životního stylu - vlastními slovy vyjádří, jak aktivně chránit své duševní zdraví - objasní důsledky stresu na život jednotlivce, rodiny a společnosti	7. Duševní zdraví, duševní poruchy - náročné životní situace - stres, přepracovanost, vliv stresu na vznik onemocnění - únava, odpočinek, spánek a duševní hygiena
- dokáže vysvětlit socializaci jedince, druhy a stadia socializace, umí vysvětlit vliv jednotlivých činitelů - definuje sociální skupinu, její vznik, norma a hodnoty, dynamiku a strukturu skupiny - dokáže popsat sociální roli, pozici a status - zná vlastnosti a druhy skupin - klasifikuje malé sociální skupiny - rozumí pojmu sociální konformita - rozumí pojmům sociální interakce a percepce, umí popsat její efekty, objasní pojem soc. komunikace	8. Sociální psychologie - socializace jedince - vymezení pojmů sociální skupina, pozice, role, prestiž - sociální interakce - sociální percepce - sociální komunikace
- charakterizuje členství v pracovní skupině - dokáže vysvětlit pojem pracovní klima - vymezí pracovní výkon a způsoby jeho ovlivňování	9. Psychologie práce - postavení ve skupině - osobnost vedoucího pracovníka - činnost vedoucího
- uvede pozitiva i negativa jednotlivých stylů vedení - dokáže sestavit plán výběrového řízení, porady	10. Problematika vedení pracovního kolektivu - typy řízení - plánování, rozhodování - hodnocení pracovníků
- chápe podstatu a fáze obchodního jednání - dokáže vysvětlit pojem asertivní jednání - aplikuje předešlé znalosti o sociální komunikaci na komunikaci se zákazníky, dodavateli a odběrateli	11. Psychologie obchodního jednání - příprava, zahájení jednání - prezentace obchodní nabídky, vyjednávání a závěr jednání - komunikace v obchodním jednání

6.17 Fiktivní firma

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	128 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.17.1 Pojetí předmětu fiktivní firma

6.17.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem předmětu fiktivní firma je užší spojení školní přípravy s ekonomickou realitou. Předmět má napomáhat propojení teoretické a praktické přípravy. Práce ve fiktivní firmě musí napodobovat práci ve skutečné firmě.

Je nutné zvyšovat samostatnost žáků v práci, žáci musí umět přijímat určitá konkrétní rozhodnutí a zodpovídat za vzniklé důsledky. Rozvíjet schopnost kolektivního řešení úkolů a kolektivní práce. Umět samostatně jednat a prezentovat vlastní firmu. Rozvíjet schopnosti komunikace, spolupráce a prezentace výsledků. Aplikovat teoretické vědomosti při řešení praktických úloh v jednotlivých odděleních firmy. Orientovat se v hospodářské praxi a pohotově reagovat. Rozvíjet jazykové znalosti prostřednictvím komunikace se zahraničními firmami. Umět prosadit svůj vlastní názor. Získat pocit zodpovědnosti za vlastní práci.

6.17.1.2 Charakteristika učiva

V předmětu se využívá znalostí a dovedností žáků získaných v odborných ekonomických i v jazykových předmětech. Tyto znalosti a dovednosti předmět propojuje do funkčního celku a vytváří tak významnou část profilu absolventa. Propojením s reálným prostředím do značné míry nahrazuje praxi ve skutečných firmách. Vzhledem k rozsahu a pestrosti činností přináší žákům více než praxe v reálných podmínkách. Žáci se učí plnit konkrétní role ve firmě (ředitel, asistent, obchodní náměstek, účetní, sekretářka apod.), jednat s úřady a veřejností, rozhodovat a nést za svá rozhodnutí odpovědnost.

Fiktivní firma pracuje jako firma z praxe (obchodní, výrobní, zajišťující služby). Využívá podklady z hospodářské praxe a řídí se platnými právními předpisy. Ve firmě probíhají všechny základní činnosti - nákup, prodej, reklama, písemná a elektronická komunikace s jinými firmami, fakturace a účtování.

Do předmětu fiktivní firma je organizačně začleněna dvoutýdenní odborná praxe, která bude probíhat v úřadech státní správy a podnikatelských subjektech.

Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty - ekonomikou, účetnictvím, právem, managementem a marketingem, informatikou.

6.17.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výukou v předmětu fiktivní firma žáci získají pozitivní vztah ke komunikaci, k učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Žáci přijímají odpovědnost za svá rozhodnutí, jsou schopni kriticky hodnotit výsledky své vlastní práce i před kolektivem.

6.17.1.4 Metody a formy práce

Žák samostatně řeší pracovní úkoly, uplatňuje různé metody myšlení a volí prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění. Pracuje v týmu, podílí se na realizaci společných, pracovních a jiných činností. Aktivně využívá osobní počítač a další prostředky informačních a komunikačních technologií podle konkrétního úkolu ve své firmě. Pracuje s aplikačním programovým vybavením,

zejména Office a daným účetním programem. Komunikuje prostřednictvím elektronické pošty. Získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z webových stránek úřadů a institucí, partnerských fiktivních firem a sítě Internet.

6.17.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Učitel hodnotí především samostatnost žáků, jejich podíl na celkové práci týmu, kontroluje a hodnotí výsledky vzdělávání z jednotlivých činností před odesláním z firmy, dodržování stanovených termínů, vystupování žáků ve firmě a týmu. Hodnocení musí být průběžné, mělo by žáky motivovat ke zlepšování jejich dovedností.

Při hodnocení žáků se vychází ze schopnosti logického a ekonomického myšlení žáků, z úrovně teoretických znalostí a praktických dovedností, z přesnosti vyjadřování, z úrovně písemného projevu, z aktivity při vyučování a z úrovně plnění zadaných úkolů.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.17.1.61.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu fiktivní firma se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním ekonomické terminologie, rozvíjí schopnost vyjadřovat se v projevech písemných i ústních, vhodně se prezentovat a vyjadřovat své názory, postoje,
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, dovednost analyzovat a řešit problémy, nacházet uplatnění při práci v týmu, připravenost kriticky hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě, získá přehled o formách podnikání, orientuje se, jak postupovat při výběru právní formy, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu, dokáže vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru.
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu učíme žáky vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů, používat digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů; podporujeme žáky při vytváření a analýze podnikatelských plánů a rozpočtů, vedeme žáky k efektivnímu využívání dostupných softwarových nástrojů pro správu financí, daňové evidence a podnikatelské záměry.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu fiktivní firma prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení stavu životního prostředí a k pochopení nutnosti trvale udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií pro získávání informací, pro jejich zpracování a vizualizaci.

6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodiny týdně

celkem 64 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - zpracovává jednoduchý podnikatelský záměr - získává a zpracovává informace v příslušných zákonech	Podnikatelský záměr - formy podnikání - předmět podnikání - rozbor ekonomického a organizačního zabezpečení
- zpracovává písemnosti pro FÚ, OSSZ, zdravotní pojišťovnu - vyhotovuje písemnosti při styku s peněžním ústavem	Založení firmy - zpracování písemností nutných k založení firmy - personální agenda - propagační písemnosti
- provádí průzkum trhu - vyhotovuje propagační katalogy, letáky, ceníky - navazuje obchodní kontakty - zpracovává nabídky a objednávky	Vlastní činnosti firmy - průzkum trhu - tvorba nabídkových katalogů a ceníků - navazování kontaktů s ostatními firmami - objednávky

2. ročník

2 hodiny týdně

celkem 64 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - zpracovává mzdovou agendu - zpracuje došlou fakturu - vyhotoví fakturu - vede základní účetnictví - analyzuje dílčí hospodářské výsledky - chápe význam využití ekonomického softwaru - orientuje se v prostředí ekonomického softwaru, eviduje základní účetní případy	Vlastní činnosti firmy - vyřizování došlé korespondence - fakturace - účetní evidence - využití ekonomického softwaru při vedení daňové evidence a účetnictví
- vyčíslí hospodářský výsledek - orientuje se v účetních výkazech - vyhotoví přiznání k daním	Ukončení činnosti firmy - účetní uzávěrka - účetní závěrka - daňové přiznání - závěrečné hodnocení

6.18 Volitelný seminář z matematiky

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.18.1 Pojetí předmětu matematika

6.18.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání představují základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání a prohlubují a upevňují znalosti matematiky tak, aby se zvýšila možnost úspěšně zvládnout zkoušku z matematiky pro žáky, kteří si ji zvolí jako maturitní předmět.

6.18.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu z katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky – matematika – základní úroveň a z učiva předmětu matematika. Učivo je zařazeno do druhého ročníku. Seminář z matematiky je volitelným předmětem. Do výuky bude zařazen při dostatečném počtu zájemců a podle možností školy. Důraz se klade na témata, která činí žákům největší problémy.

6.18.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematickému vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

6.18.1.4 Metody a formy práce

Organizační formou výuky je frontální vyučování pro jeho časovou efektivnost i se zřetelem k jeho výchovné funkci. Výuka matematiky bude realizována především prostřednictvím reproduktivních výukových metod. Nejčastěji budou využívány informačně receptivní metoda a reproduktivní metoda. Z produktivních metod může být využita metoda problémového výkladu. Informačně receptivní metoda, eventuálně problémový výklad budou uskutečňovány metodami monologickými, dialogickými, prací s učebnicí nebo projekcí. Metoda reproduktivní bude uskutečňována zejména prací s učebnicí.

6.18.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáku v matematice bude prováděno jak písemnou, tak ústní formou. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami.

6.18.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce matematiky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním matematické terminologie, rozvíjí formulace a obhajobu svých názorů a postojů, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím,...).
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, v předmětu se učí hledat odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých matematických jevů.
- **Matematická a finanční gramotnost** – v předmětu se žák učí zvolit odpovídající matematické postupy a techniky, využívat různé formy grafického znázornění, převody jednotek a odhady výsledků.
- **Digitální kompetence** – předmět podporuje používání kalkulačků a dalších digitálních nástrojů k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků, učí žáky účelně využívat digitální technologie při analýze a vizualizaci dat; vytváří příležitosti samostatné práce s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat; žáci využívají geometrický software pro řešení praktických úloh, které rozvíjí jejich prostorovou představivost.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna tři témata se v předmětu matematika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni vhodnými početními příklady k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především k vyhledávání informací a využití PC k početním operacím a prezentaci vlastní práce.

6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák dovede - provádět aritmetické operace s přirozenými čísly - provádět aritmetické operace s celými čísly - provádět operace se zlomky - provádět operace s desetinnými čísly včetně - řešit praktické úlohy na procenta a užívat trojčlenku - znázornit reálné číslo nebo jeho aproximaci na číselné ose, určit absolutní hodnotu reálného čísla a chápat její geometrický význam - ovládat početní výkony s mocninami a odmocninami	1. Číselné obory
- určit hodnotu výrazu - určit nulový bod výrazu	2. Algebraické výrazy

- provádět početní operace s mnohočleny - rozložit mnohočlen na součin užitím vzorců a vytýkáním - provádět operace s lomenými výrazy - určit definiční obor lomeného výrazu - provádět operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	
- řešit lineární rovnice o jedné neznámé - vyjádřit neznámou ze vzorce - užít lineární rovnice při řešení slovní úlohy - řešit početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - řešit rovnice s neznámou ve jmenovateli o jedné neznámé - užít rovnice s neznámou ve jmenovateli při řešení slovní úlohy - využít k řešení slovní úlohy grafu nepřímé úměry - řešit neúplné i úplné kvadratické rovnice - užít vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - užít kvadratickou rovnici při řešení slovní úlohy - řešit lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy - řešit rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru	3. Rovnice a nerovnice
- užít různá zadání funkce a používat s porozuměním pojmy definiční obor, obor hodnot a hodnota funkce - sestavit graf funkce $y = f(x)$, určit průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - určit lineární funkci, sestavit její graf, určit předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce - užít pojem a vlastnosti nepřímé úměrnosti, načrtnout její graf - řešit reálné problémy pomocí lineární funkce a nepřímé úměrnosti - určit kvadratickou funkci, stanovit definiční obor a obor hodnot, sestavit graf kvadratické funkce - vysvětlit význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, určit intervaly monotonie a bod, v němž nabývá funkce extrému - řešit reálné problémy pomocí kvadratické funkce	4. Funkce

- určit exponenciální a logaritmickou funkci, u každé z nich stanovit definiční obor a obor hodnot, sestavit jejich grafy - užít logaritmus a jeho vlastností, řešit jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice - použít poznatky o funkcích v jednoduchých praktických úlohách - užívat pojmů úhel, stupňová míra, oblouková míra - definovat goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku, sestavit graf - užít vlastností goniometrických funkcí, určit intervaly monotonie, případně body, v nichž nabývá funkce extrému	
- aplikovat znalosti o funkcích při úvahách o posloupnostech a při řešení úloh o posloupnostech - určit posloupnost vzorcem pro n-tý člen, graficky, výčtem prvků - určit aritmetickou posloupnost a chápat význam difference, užít základní vzorce pro aritmetickou posloupnost - určit geometrickou posloupnost a chápat význam kvocientu, užít základní vzorce pro geometrickou posloupnost - využít poznatků o posloupnostech při řešení problémů v reálných situacích - řešit úlohy finanční matematiky	5. Posloupnosti a finanční matematika
- správně užít pojmy bod, přímka, polopřímka, rovina, polorovina, úsečka, úhly vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné, objekty znázornit - užít s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině (rovnoběžnost, kolmost a odchylka přímek, délka úsečky a velikost úhlu, vzdálenosti bodů a přímek) - rozlišit konvexní a nekonvexní útvary, popsat a správně užívat jejich vlastnosti - využívat poznatků o množinách všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh - určit objekty v trojúhelníku, znázornit je a správně užít jejich základních vlastností, pojmů užívat s porozuměním - při řešení úloh argumentovat s využitím poznatků vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - aplikovat poznatky o trojúhelnících v úlohách početní geometrie	6. Planimetrie

- řešit praktické úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a obecného trojúhelníku - rozlišit základní druhy čtyřúhelníků, popsat a správně užít jejich vlastnosti, - užít s porozuměním poznatky o čtyřúhelníku v úlohách početní geometrie - pojmenovat, znázornit a správně užít základní pojmy týkající se kružnice a kruhu, popsat a užít jejich vlastnosti, užít s porozuměním polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi aplikovat metrické poznatky o kružnicích a kruzích v úlohách početní geometrie	
- charakterizovat jednotlivá tělesa, vypočítat jejich objem a povrch - využít poznatků o tělesech v praktických úlohách	7. Stereometrie
- určit vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užít pojmy vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru - provádět operace s vektory - určit vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užít pojmy vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru, provádět operace s vektory - určit velikost úhlu dvou vektorů - užít parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnice tvar rovnice přímky v rovině - určit a aplikovat v úlohách polohové a metrické vztahy bodů a přímek	8. Analytická geometrie
- užít základní kombinatorická pravidla - rozpoznat kombinatorické skupiny (variace, permutace, kombinace bez opakování), určit jejich počty a užít je v reálných situacích - počítat s faktoriály a kombinačními čísly - s porozuměním užívat pojmy náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev - určit množinu všech možných výsledků náhodného pokusu, počet všech výsledků příznivých náhodnému jevu a vypočítat pravděpodobnost náhodného jevu - vysvětlit a použít pojmy statistický soubor, rozsah souboru, statistická	9. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika

jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní - vypočítat četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestavit tabulku četností, graficky znázornit rozdělení četností - určit charakteristiky polohy a variability	
--	--

6.19 Volitelný seminář z anglického jazyka

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května, Zábřeh
Název ŠVP:	Podnikání
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.19.1 Pojetí předmětu volitelný seminář z anglického jazyka

6.19.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem cizojazyčného vzdělávání je výchova člověka, který bude umět používat cizí jazyk v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání představují základ cizojazyčného vzdělávání pro daný stupeň vzdělání a prohlubují a upevňují znalosti anglického jazyka tak, aby se zvýšila možnost úspěšně zvládnout zkoušku z anglického jazyka pro žáky, kteří si ji zvolí jako maturitní předmět.

6.19.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu z katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky – anglický jazyk – základní úroveň a z učiva předmětu anglický jazyk. Učivo je zařazeno do druhého ročníku. Seminář z anglického jazyka je volitelným předmětem. Do výuky bude zařazen při dostatečném počtu zájemců a podle možností školy. Důraz se klade na témata, která činí žákům největší problémy.

6.19.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k cizímu jazyku, důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

6.19.1.4 Metody a formy práce

Organizační formou výuky je frontální vyučování pro jeho časovou efektivnost i se zřetelem k jeho výchovné funkci. Při výuce se uplatňují hlavně dvě základní metody a to komunikativní a gramaticko-překladačová. V hodinách žáci pracují samostatně, svým tempem na vypracování gramatických úkolů a práci s textem, řeší poslechové úkoly, didaktické testy, ve dvojicích procvičují rozhovory a ve skupinkách volně diskutují k maturitním tématům.

Žák využívá digitální technologie při nejrůznějších činnostech, při řešení problémů. Žák využívá anglicko-český překladač, didaktickou hru kahoot, quizlet, žák pracuje s anglickými videi na internetu apod.

6.19.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáků v anglickém jazyce bude prováděno jak písemnou, tak ústní formou. Žáci se učí sebekontroly a sebehodnocení. Při celkovém hodnocení žáků je kladen důraz na dovednosti komunikovat – poslouchat a rozumět hovoru, reagovat na otázky a odpovídat na ně. Tyto kompetence se hodnotí na základě dialogu s učitelem nebo se hodnotí schopnost žáků reagovat v různých situacích ve dvojicích. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami.

6.19.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce občanské nauky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dovednosti.

- **Kompetence k celoživotnímu učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků) v anglickém jazyce, při řešení úkolů spolupracuje.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti, učí žáky hovořit plynule a srozumitelně, v písemné podobě přehledně a gramaticky správně, učí žáky překládat texty odborné i z běžného života.

- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobů jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** - absolventi jsou schopni pracovat v týmu, plnit zodpovědně svěřené úkoly, předcházet osobním i pracovním konfliktům.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání** - absolventi mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru a povolání, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

- **Digitální kompetence** – žák je schopen používat znalosti a dovednosti v oblasti digitálních technologií, samostatně a vhodným způsobem v kontextu práce, zábavy a vzdělávání

- **Matematická a finanční gramotnost** - žáci umí pracovat s čísly a orientovat se v cizích měnách.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.

- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů se žáci učí ukázat negativní působení lidské společnosti na životní prostředí a důsledky z toho plynoucí.

- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především k vyhledávání informací a využití překladače a ke kultivaci praktických písemných projevů.

6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

3 hodiny týdně

96 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - rozumí souvislým projevům rodilých mluvčích s přiměřeným množstvím neznámých slov a frází; - vyhledá v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; * čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, odhaduje význam neznámých slov z kontextu; * pro vyhledání informací zvolí správnou techniku čtení;	1. Jazykové dovednosti Receptivní poslech s porozuměním monologů a dialogů a krátkých nahrávek rodilých mluvčích texty v učebnicích, na internetu a autentické materiály

* pro překlad textů vybírá vhodné typy slovníků; * vyhledá informace na internetových stránkách, v reklamních materiálech a v odborných textech přiměřené náročnosti; * sděluje obsah, hlavní myšlenky a informace vyslechnuté nebo přečtené; * zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; * vyjádří písemně svůj názor na text nebo na dané téma; * popisuje obrázek na různá témata; * vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; * při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy; * zformuluje radu a doporučení, vyjadřuje a obhajuje svůj názor; * zaznamená vzkazy volajících a odpovídá na ně v telefonickém rozhovoru	techniky čtení Produktivní reprodukce textu, základy diskuze vlastní monologický projev ústní i písemný popis obrázku, popis scény na obrázku dopis, sdělení, vyprávění, esej (rozsah přibližně 150 slov) Interaktivní neformální rozhovory pohovory na dané téma (i odborné) vyjádření názoru, návrhu a reakce
* vyslovuje srozumitelně co nejlépe přirozené výslovnosti; * podle svých možností s jistou mírou sebedůvěry aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie	2. Jazykové prostředky přirozená výslovnost, slovní zásoba a frazeologie, další morfologická pravidla základy syntaxu
* Hovoří plynule a samostatně k tématům každodenního i veřejného života * Ovládá a používá fráze k tématům * Řeší standardní řečové situace každodenního života, v rozhovorech pružně reaguje * Domluví se i v méně obvyklých situacích. * Získá a umí poskytnout informace. * K tématům se umí vyjádřit i písemně. * Prokazuje všeobecné znalosti o geografických, demokratických a kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti, uplatňuje v komunikaci sociokulturní specifika daných zemí. * Pracuje s textem, najde v něm podstatné informace	3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce 1. Family and friends – customs and traditions, characteristic 2. Housing and living/ my town, 3. Daily routine/free time/sport/culture 4. Education/ my school 5. Traveling and transport/services 6. Health and body care/ food 7. Occupation/jobs 8. Mass media/ Life in today's society 9. Weather and climate 10. Environment 11. Holidays and festivals 12. Realie - the Czech Republic/Prague - the USA/ Washington, other big cities - the UK/ London - Australia, Canada
* Pracuje s didaktickými testy k MZ	4. Návěst poslechu, práce s textem, používání jazykových kompetencí

* Řeší poslechová cvičení * Umí napsat krátký i delší písemný útvar	Poslechová cvičení Krátký text – pohlednice, inzerát, pozvánka, vzkaz Delší text – žádost o místo, neformální dopis, formální dopis, stížnost, CV
---	--

7 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

7.1 Personální podmínky

Výuku školního vzdělávacího programu pro nástavbové studium v oboru podnikání zajišťují učitelé, kteří mají plnou kvalifikaci. Většina z nich má mnoholetou pedagogickou praxi. Vzdělání si dále doplňují odbornými kurzy, semináři a samostudiem. Dobrá spolupráce učitelů se sociálními partnery i rodiči přispívá k zajištění kvalitní výuky.

7.2 Materiální podmínky

Teoretická výuka probíhá v hlavní budově školy. Teoretické předměty se vyučují v kmenových učebnách, které jsou vybaveny běžnou technikou (počítači, dataprojektory, připojením k síti, je možné využít pro výuku tablety...).

Pro výuku Informatiky slouží odborné učebny, v nichž má každý žák k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet, v hodinách je také možné pracovat s 3D tiskárnou.

Pro výuku tělesné výchovy je určena tělocvična a posilovna na DM, městský stadion, bazén a přírodní terény v okolí školy. Pro sportovní kurzy jsou žákům k dispozici jízdní kola a lyžařská výstroj.

8 Spolupráce se sociálními partnery

V oboru podnikání má škola navázanou spolupráci se sociálními partnery v regionu Zábřeh, Šumperk, Mohelnice a Lanškroun. Jedná se o úřady státní správy a podnikatelské subjekty, v nichž žáci vykonají odbornou praxi (např. KOMFI, spol. s r.o., RENOSTAV, spol. s r.o. a další).

Pracovníci školy využívají ochoty zástupců spolupracujících podniků a úřadů ke konzultacím při řešení problémů a k vzájemné poradenské podpoře. S většinou pracovníků z podniků, kde žáci vykonávají odborný výcvik, je spolupráce dobrá.

Pokud mají absolventi zájem, nacházejí na trhu práce ve své profesi uplatnění nebo pokračují v dalším studiu.